

Πολυτεχνείο Κρήτης
Τμήμα Ηλεκτρονικής & Μηχανικών Υπολογιστών

Διπλωματική Εργασία

**Ανάπτυξη Ηλεκτρονικής Διάταξης για
Αυτόματη Άρδευση και Εξοικονόμηση
Νερού**

Ακίτογλου Λάζαρος

Εξεταστική Επιτροπή:

Κ. Καλαϊτζάκης, Αν. Καθηγητής (Επιβλέπων)
Ν. Βούλγαρης, Καθηγητής
Α. Δόλλας, Αν. Καθηγητής

Χανιά, 1998

...στους γονείς μου

Πρόλογος

Ξεκινώντας την εργασία αυτή θα ήθελα να εκφράσω κάποιες σκέψεις που με οδήγησαν στην περάτωσή της. Από το 4^ο έτος, και μετά την πρώτη επαφή που είχα με τους μικροεπεξεργαστές, άρχισαν διάφοροι προβληματισμοί πάνω σε αυτόματα συστήματα ελέγχου. Η ευελιξία και οι δυνατότητες των μικροεπεξεργαστών επιτρέπουν τη δημιουργία συστημάτων, ικανών να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις οποιουδήποτε προβλήματος. Η ιδέα της παρακολούθησης της άρδευσης των ελαιοδέντρων οδήγησε σε έναν προβληματισμό για τη σχεδίαση ενός συστήματος, που να δίνει στο χρήστη μια καθολική εικόνα των ελαιοδέντρων, ενώ παράλληλα και - εφόσον οι συνθήκες το απαιτούν - να ποτίζει.

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν ήταν πολλές, και είχαν να κάνουν τόσο με το σχεδιασμό του συστήματος, όσο και με την ικανότητα αυτού να αντεπεξέλθει σε πραγματικές συνθήκες. Ο προβληματισμός αυτός οδήγησε τελικά στην ανάπτυξη δυο συστημάτων ικανών να δώσουν λύση σε όλα τα προβλήματα που έπρεπε να αντιμετωπίσουμε.

Τα συστήματα που αναπτύχθηκαν χρησιμοποιήθηκαν στα πλαίσια της συνεργασίας του Πολυτεχνείου Κρήτης με το Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Χανίων, η οποία είχε να κάνει με την παρακολούθηση και το πότισμα των ελαιώνων.

Τα δυο συστήματα, σε όλο το κείμενο, επιγράφονται ως προσέγγιση Α και προσέγγιση Β. Το κείμενο αυτής της διπλωματικής εργασίας αποτελείται από 7 κεφάλαια. Αναλυτικότερα: στο **Κεφάλαιο 1** γίνεται μια εισαγωγή, με την περιγραφή του προβλήματος από την θέση του Ινστιτούτου Ελιάς. Στο **Κεφάλαιο 2** δίνεται μια πρώτη σχηματική εικόνα των δύο προσεγγίσεων. Στο **Κεφάλαιο 3** περιγράφονται τα αισθητήρια, οι ηλεκτροβάνες και η επικοινωνία. Στο **Κεφάλαιο 4** περιγράφεται η προσέγγιση Α, ενώ στο **Κεφάλαιο 5** περιγράφεται η προσέγγιση Β. Στο **Κεφάλαιο 6** γίνεται σύγκριση των δύο προσεγγίσεων και παρατίθενται αναλυτικά τα αποτελέσματα. Τέλος, στο

Κεφάλαιο 7 καταγράφονται συμπεράσματα και προτείνονται μελλοντικές επεκτάσεις.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Καλαϊτζάκη για την άμεση καθοδήγηση του, η οποία υπήρξε απαραίτητη σε όλα τα στάδια της εξέλιξης και ολοκλήρωσης της παρούσας εργασίας. Θέλω δε να τον ευχαριστήσω για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε δίνοντας μου την ευκαιρία με την παρούσα εργασία, να ασχοληθώ με ένα θέμα το οποίο προέκυψε από τις ανάγκες επίλυσης ενός ρεαλιστικού προβλήματος, καθώς και για την κατανόηση του σε όλη τη διάρκεια της εργασίας αυτής. Άλλα και η βιόθεια του κ. Δόλλα ήταν απαραίτητη, όσον αφορά την ολοκλήρωση της εργασίας αυτής. Το ίδιο σημαντική ήταν και η βιόθεια του κ. Βούλγαρη, όποτε του ζητήθηκε από εμένα και τον επιβλέποντα καθηγητή μου.

Επίσης θέλω να ευχαριστήσω τον ΕΔΤΠ του εργαστηρίου Ηλεκτρικών Κυκλωμάτων κ. Γιώργο Μαρκουλάκη για την συνεισφορά του στην εμφάνιση των τυπωμένων κυκλωμάτων και για την πολύτιμη βιόθεια, που αφορούσαν το κατασκευαστικό μέρος της εργασίας. Ακόμη ευχαριστώ τον προπτυχιακό φοιτητή Χρηστίδη Γιώργο και το μεταπτυχιακό φοιτητή Ιωαννίδη Θεόδωρο για την φιλική και πολύτιμη βιόθεια που μου παρείχαν. Ευχαριστώ την Μίκα Παπαηλίου για την πολύτιμη βιόθειά της καθ' όλη την διάρκεια της διεκπεραίωσης της εργασίας. Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω τους γονείς μου για την υποστήριξη, την υπομονή και την αγάπη τους όλα αυτά τα χρόνια.

Περιεχόμενα

1. Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ	9
1.1 Εισαγωγή	9
1.2 Ανάπτυξη φυτικών δεικτών για την αριστοποίηση της αρδευτικής αγωγής.	12
1.3 Συσχέτιση φυτικών δεικτών και φυσιολογικών παραμέτρων	13
1.4 Ελεγχόμενη άρδευση ελαιόδενδρων με βάση φυτικούς και εδαφικούς δείκτες.	14
1.5 Προτεινόμενες ενέργειες για τον καθορισμό κριτηρίων άρδευσης.	15
1.6 Το προτεινόμενο σύστημα.	15
2. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	18
2.1 Εισαγωγή	18
2.2 Η προσέγγιση Α	18
2.2.1 1ος τρόπος εφαρμογής (A1)	18
2.2.2 2ος τρόπος εφαρμογής (A2)	19
2.3 Η προσέγγιση Β	21
2.3.1 1ος τρόπος εφαρμογής (B1)	21
2.3.2 2ος τρόπος εφαρμογής (B2)	23
3. ΑΙΣΘΗΤΗΡΕΣ, ΕΛΕΓΧΟΣ & ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	26
3.1 Εισαγωγή	26
3.2 Οι αισθητήρες	26
3.2.1 Ο Αισθητήρας υγρασίας τύπου τενσιομέτρου ή τασιμέτρου	26
3.2.2 Ο αισθητήρας υγρασίας τύπου «Block γύψου»	37
3.2.3 Ο αισθητήρας μεταβολής της διατομής του κορμού LVDT	39
3.3 Η διάταξη ελέγχου της άρδευσης	44
3.4 Η διάταξη επικοινωνίας	44
4. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ Α	47
4.1 Εισαγωγή	47
4.2 Περιγραφή της μονάδας επεξεργασίας	47
4.3 Περιγραφή του λογισμικού	50
4.3.1 Ο αλγόριθμος της μονάδας επεξεργασίας	50
4.3.2 Ο αλγόριθμος του υπολογιστή	53
5. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ Β	55

5.1 Εισαγωγή	55
5.2 Περιγραφή του υπολογιστή	55
5.3 Το λογισμικό του υπολογιστή	61
6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	63
6.1 Σύγκριση των προσεγγίσεων Α και Β.	63
6.2 Αποτελέσματα	63
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ	68
8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	71
9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	74
10. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	82
11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ	89
12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ	94
13. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε	100

Περίληψη

Το πρόβλημα της άρδευσης των ελαιώνων, ήταν αντικείμενο μελέτης που προτάθηκε από το Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Χανίων. Το αποτέλεσμα της μελέτης οδήγησε στην αναγκαιότητα ανάπτυξης ενός ηλεκτρονικού συστήματος, το οποίο παρακολουθεί τις μεταβολές των φυσικών δεικτών των ελαιοδέντρων και ανάλογα με αυτές γίνεται η άρδευσή τους, με στόχο την καλύτερη ανάπτυξη των δέντρων και την εξοικονόμηση νερού. Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας, είναι η ανάπτυξη ενός αυτόματου συστήματος για την επίλυση του πραγματικού προβλήματος. Η μελέτη του προβλήματος οδήγησε στην δημιουργία δυο προσεγγίσεων, Α και Β.

Η προσέγγιση Α έχει σαν βασικό κορμό έναν μικροελεγκτή, ο οποίος συνδέεται με αισθητήρια, που μας επιτρέπουν την παρακολούθηση των φυσικών δεικτών. Τα δεδομένα μετά την επεξεργασία τους στον μικροελεγκτή μπορούν να σταλούν σε υπολογιστή για περαιτέρω επεξεργασία.

Η προσέγγιση Β έχει σαν βασικό κορμό δυο βιομηχανικές κάρτες, όπου η μια δειγματοληπτεί ενώ η άλλη δίνει ψηφιακή έξοδο. Εδώ, ο υπολογιστής είναι αυτός που πραγματοποιεί την επεξεργασία των δεδομένων που λαμβάνονται από τα αισθητήρια και επιλέγει την άρδευση των ελαιοδέντρων.

Τα αισθητήρια επιτρέπουν την παρακολούθηση της υγρασίας και της μεταβολής της διατομής του κορμού των ελαιοδέντρων. Σε αυτά, έχουν προσαρμοστεί ηλεκτρονικές διατάξεις, οι οποίες δίνουν ηλεκτρικό σήμα που μπορεί να υποστεί επεξεργασία.

Κεφάλαιο 1

Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

---

1. Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

1.1 Εισαγωγή

Παρόλο που οι σύγχρονες αρδευτικές μέθοδοι προσφέρουν μια σημαντική δυνατότητα για εξοικονόμηση νερού, χρειάζεται ένα νέο βελτιωμένο πρόγραμμα άρδευσης, που στόχο του θα έχει την ακόμα μεγαλύτερη εξοικονόμηση νερού. Στην πραγματικότητα, το πόσο και πώς θα αρδεύσουμε είναι ένα πρόβλημα που απαιτεί πρακτική λύση στο «πεδίο» εφαρμογής.

Τόσο η μέθοδος, όσο και το χρονοδιάγραμμα της άρδευσης ελέγχει άμεσα την ποσότητα νερού στο έδαφος, στην περιοχή της ρίζας, και έτσι επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την ανάπτυξη του φυτού. Οι γνωστοί αισθητήρες υγρασίας εδάφους προσφέρουν τη δυνατότητα για συλλογή πληροφοριών που αφορούν την υγρασία, αλλά μόνο σε μικρές περιοχές κοντά στη ρίζα. Έτσι, η ανάγκη για έναν αισθητήρα ικανό να ανιχνεύει την υγρασία γύρω από την ευρύτερη περιοχή της ρίζας είναι σημαντική.

Παρόλα αυτά, η ρίζα του φυτού είναι ο καλλίτερος «αισθητήρας» για την ανίχνευση της υγρασίας του εδάφους, που επικρατεί κάθε στιγμή, σε όλα τα τμήματά της, ενώ ο κορμός του φυτού είναι ο φυσικός ολοκληρωτής της διαδικασίας.

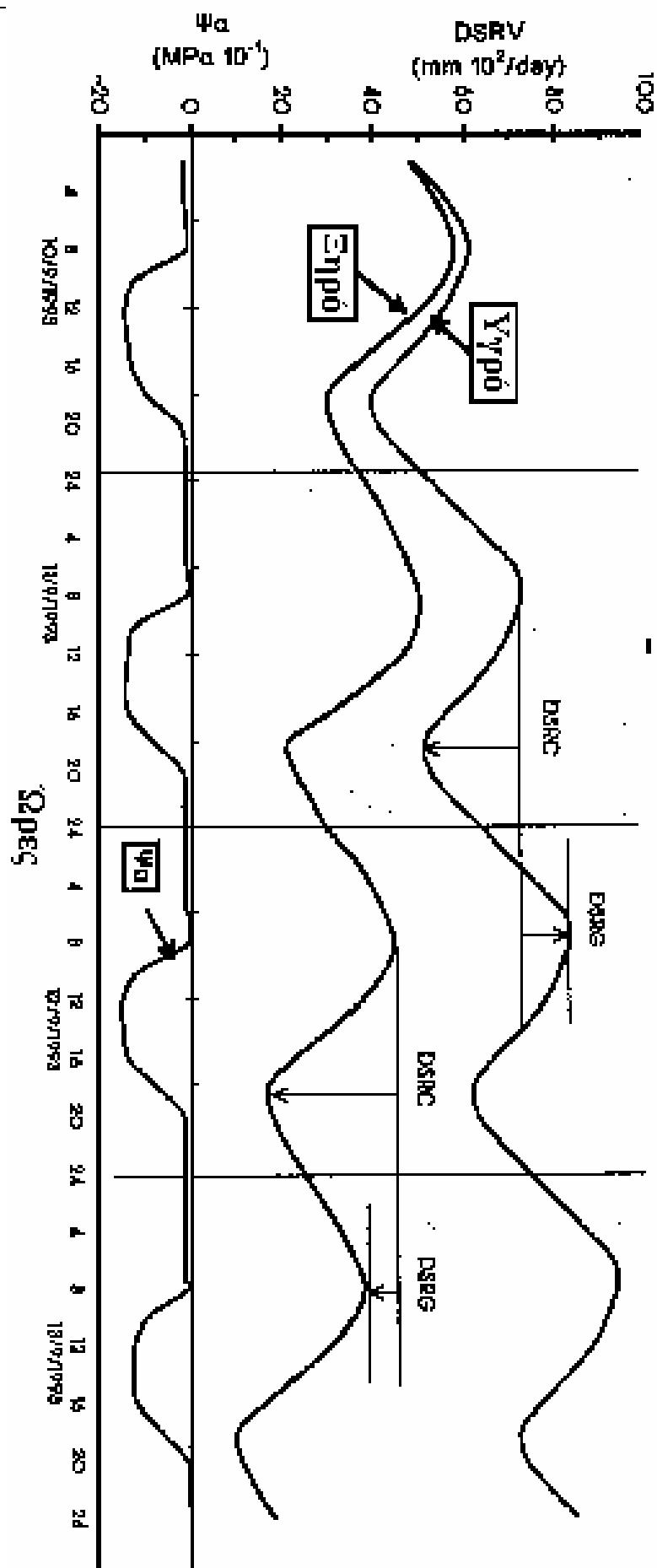
Πριν από μερικά χρόνια, διαπιστώθηκε ότι οι ημερήσιες αλλαγές της ακτίνας του κορμού είναι σημαντικές για τον καθορισμό της ποσότητας του νερού στο φυτό. Οι αλλαγές στην ακτίνα του κορμού, μας δείχνουν δυο σημαντικά στοιχεία: α) την ανάπτυξη και μεγέθυνση των παραγώγων του φλοιού και β) τις αναστρέψιμες αλλαγές στο μέγεθος που είναι αποτέλεσμα της ύδρευσης και των θερμικών φαινομένων. Έτσι, οι μεταβολές της περιμέτρου του κορμού που προκαλούνται από αυξήσεις και μειώσεις της παροχής νερού υπερτίθενται στην ανάπτυξη του φλοιού. Μερικές φορές, αυτές οι αναστρέψιμες αλλαγές είναι αμελητέες, αλλά κάτω από συνθήκες έλλειψης νερού είναι σημαντικές επειδή μπορούν να ξεπεράσουν κατά πολύ το ρυθμό ανάπτυξης του φλοιού. Αντίστροφα, η μείωση της διατομής του κορμού έχει πολλές φορές παρατηρηθεί

σε φυτά εκτεθειμένα σε καταπιεστικές συνθήκες υγρασίας. Έχει ακόμα βρεθεί, ότι η λέπτυνση του κορμού είναι ένας ευαίσθητος ενδείκτης των αλλαγών των αποθεμάτων νερού στο εσωτερικό του.

Οι διακυμάνσεις της διατομής του κορμού ανάλογα με τις συνθήκες ποτίσματος του φυτού δείχνονται στο σχήμα που ακολουθεί. Στο σχήμα αυτό, παρατηρούνται δύο κορμοί όπου ο ένας, με την ένδειξη «υγρό», αφορά φυτό το οποίο ποτίζεται κανονικά, όπου δείχνονται οι ημερήσιες μεταβολές της διαμέτρου του κορμού ανάλογα με την ημέρα ή τη νύχτα, σε σχέση και με την υγρασία της ατμόσφαιρας. Ταυτόχρονα, παρατηρείται και η κατά μέσο όρο αύξηση της διαμέτρου του κορμού που αφορά την ανάπτυξή του φυτού. Στην άλλη διαδικασία, με την ένδειξη «ξηρό», παρατηρούνται οι ημερήσιες διακυμάνσεις της διατομής του φυτού το οποίο είναι σε συνθήκες ξηρασίας, δηλαδή δεν ποτίζεται, οπότε στην ουσία φαίνεται η σταδιακή ξήρανση του φυτού και η κατά μέσο όρο συρρίκνωση του κορμού του. Στην τελευταία καμπύλη δείχνεται το ατμοσφαιρικό υδατικό δυναμικό σε συνάρτηση με τις ώρες της ημέρας ή της νύχτας όπως αυτό διακυμαίνεται.

Η παρακολούθηση της λέπτυνσης του κορμού με ένα γραμμικό μεταβλητό διαφορικό μετασχηματιστή (LVDT), είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να καθορίζουμε την ποσότητα ύδατος των φυτών. Η λέπτυνση των κορμών ή των φύλων βρέθηκε ότι είναι ένας ευαίσθητος ενδείκτης για την κατάσταση ύδρευσης του φυτού, αλλά απαιτείται περισσότερη έρευνα για να βρούμε τη σχέση μεταξύ της υγρασίας του εδάφους και των μεταβολών της ακτίνας του κορμού κάτω από συνθήκες υψηλής εξάτμισης στο χώρο καλλιέργειας. Οι ημερήσιες μεταβολές της ακτίνας του κορμού βρέθηκε ότι είναι οι καλλίτερα αποκρινόμενοι ενδείκτες για την κατάσταση της παροχής του νερού στις καλλιέργειες, παραδείγματος χάριν, των ροδακινιών.

Σχήμα 1-1 Γράφημα ημερησίων μεταβολών υγρασίας
και ατμοσφαιρικού υδατικού δυναμικού

Μέθοδοι βασισμένες στη χρήση ηλεκτρονικών αισθητήρων είναι η πιο υποσχόμενη προσέγγιση για συνεχή και αυτόματη παρακολούθηση της παροχής νερού στα φυτά. Αισθητήρια που παρακολουθούν τις μεταβολές της ακτίνας ή υγρασίας εμφανίσθηκαν πριν από μερικά χρόνια, αλλά απαιτείται περισσότερη εργασία για να πετύχουμε βέλτιστα αποτελέσματα.

Από μελέτες που έγιναν χρησιμοποιώντας μετρήσεις μικρομετρικών μηχανικών τάσεων, βρέθηκε ότι οι ημερήσιες μέγιστες μεταβολές του κορμού στα ελαιόδεντρα τύπου Καλαμών, είναι τόσο υψηλότερες όσο η ποσότητα του νερού στο έδαφος της ρίζας είναι χαμηλότερη. Οι εποχικές μεταβολές του κορμού των ελαιόδεντρων 3 χρόνων, σχετίζονται με τις τιμές του νερού που βρίσκεται στο έδαφος, μεταξύ διαδοχικών αρδεύσεων. Όσο μικρότερη είναι η ποσότητα του νερού στο έδαφος, τόσο μεγαλύτερη είναι η μείωση της ακτίνας του κορμού. Παρόλα αυτά, απαιτείται περαιτέρω έρευνα για να καθορίσουμε κριτήρια και κατώφλια κατάλληλα για να αποφασίζουμε και να εφαρμόζουμε πιο σωστή υδροδότηση των ελαιόδεντρων, και έτσι να πετυχαίνουμε τη μεγιστοποίηση της ποιότητας και της ποσότητας της παραγωγής, εξοικονομώντας ταυτόχρονα νερό. **[FAIR95]**

1.2 Ανάπτυξη φυτικών δεικτών για την αριστοποίηση της αρδευτικής αγωγής.

Στόχος του πειράματος είναι η σύγκριση των μέσων ημερησίων τιμών, της αυξήσεως και της συστολής της διαμέτρου του κορμού, ανά μήνα κάτω από διαφορετικές συνθήκες άρδευσης.

Τα πειράματα πραγματοποιήθηκαν σε δένδρα ελιάς φυτεμένα μέσα σε λυσίμετρα. Τα λυσίμετρα είναι γεωπονικές διατάξεις απομόνωσης του χώματος και του ριζικού συστήματος του φυτού από το γύρο περιβάλλον, ώστε να γίνεται δυνατή η ακριβής παρακολούθηση της ποσότητας του νερού που καταναλώνει το φυτό, καθώς και η παρακολούθηση άλλων παραγόντων σχετικών με την ανάπτυξη του φυτού. Η υλοποίηση του λυσίμετρου μπορεί να γίνει είτε με τσιμεντένιες δεξαμενές, στις οποίες υπάρχει το κατάλληλο χώμα και το φυτό, το οποίο αναπτύσσεται, είτε σε κατάλληλα δοχεία τα οποία περιέχουν, επίσης,

---

χώμα και το φυτό που αναπτύσσεται. Στα λυσίμετρα εφαρμόστηκαν δύο διαφορετικοί τρόποι άρδευσης βάσει φυτικών και εδαφικών δεικτών. Στον πρώτο τρόπο, κατά τον οποίο αρδεύονταν με βάση τους φυτικούς δείκτες, τα δένδρα ποτίζονταν όταν η ημερήσια αύξηση της διαμέτρου κορμού ήταν μικρότερη από μηδέν, ενώ στον δεύτερο τρόπο όπου αρδεύονταν με βάση τους φυτικούς δείκτες, τα δένδρα ποτίζονταν όταν το υδατικό δυναμικό του εδάφους ήταν μικρότερο από –1,5 MPa.

Από την μελέτη των στοιχείων του πειράματος, διαπιστώθηκε ότι όταν τα δένδρα ελιάς αρδεύονταν με βάση τους φυτικούς και τους εδαφικούς δείκτες, η αύξηση της διαμέτρου του κορμού δεν επηρεαζόταν από το διαφορετικό εδαφικό υδατικό δυναμικό που επικρατούσε στο έδαφος μεταξύ των δύο χειρισμών, και παράλληλα η συστολή της διαμέτρου του κορμού σημείωσε μεγάλες διαφορές. Οι τιμές της μέσης ημερήσιας αύξησης της διαμέτρου κορμού ήταν χαμηλές, κατά την διάρκεια του χειμώνα, αυξάνονταν προοδευτικά από την άνοιξη έως το καλοκαίρι, και στην συνέχεια μειώνονταν έως το χειμώνα. Οι τιμές της μέσης ημερήσιας συστολής της διαμέτρου κορμού ακολουθούσαν αντίθετη πορεία κατά την διάρκεια του έτους.

1.3 Συσχέτιση φυτικών δεικτών και φυσιολογικών παραμέτρων

Με το πείραμα αυτό επιχειρείται η συσχέτιση μεταξύ της ημερήσιας πορείας της συστολής διαμέτρου κορμού, και της ημερήσιας πορείας του υδατικού δυναμικού των φύλλων, της αντίστασης των στομάτων και του ρυθμού της φωτοσύνθεσης.

Τα πειράματα πραγματοποιήθηκαν σε δένδρα ελιάς φυτεμένα μέσα σε λυσίμετρα ενώ εφαρμόστηκαν δύο επίπεδα εδαφικής υδατικής διαθεσιμότητας, ένα υγρό και ένα ξηρό. Στο υγρό επίπεδο, εξασφαλίζοταν πλήρης βροχόπτωση και η άρδευση ελεγχόταν με τασίμετρα τοποθετημένα σε βάθος 45 cm, έτσι ώστε, το εδαφικό υδατικό δυναμικό να διατηρείται πάνω από –50 KPa. Στο ξηρό επίπεδο, η βροχόπτωση είχε περιοριστεί μέσω πλαστικής κάλυψης και η άρδευση ελεγχόταν με γύψινα πλακίδια τοποθετημένα σε βάθος 60 cm, έτσι ώστε το εδαφικό υδατικό δυναμικό να διατηρείται πάνω από –1500 KPa.

Τα αποτελέσματα έδειξαν, ότι κατά τις πρωινές ώρες υπήρχε γραμμική συσχέτιση μεταξύ των αριαίων τιμών της συστολής της διαμέτρου του κορμού και του υδατικού δυναμικού των φύλλων, ενώ κατά τις απογευματινές ώρες, η συσχέτιση αυτή ήταν πολυωνυμική. Ο ρυθμός της φωτοσύνθεσης ήταν σημαντικά μειωμένος, ενώ η αντίσταση των στομάτων ήταν αρκετά μεγαλύτερη στο ξηρό επίπεδο.

1.4 Ελεγχόμενη άρδευση ελαιόδενδρων με βάση φυτικούς και εδαφικούς δείκτες.

Σκοπός του πειράματος αυτού είναι απ' τη μια η ελεγχόμενη άρδευση με βάση συνδυασμό φυτικών και εδαφικών δεικτών και απ' την άλλη η μελέτη των υδατικών και φυσιολογικών φυτικών παραμέτρων, έτσι ώστε να καταλήξουμε στην άριστη αρδευτική αγωγή.

Ελαιόδενδρα ηλικίας 5 ετών έχουν φυτευτεί σε λυσίμετρα, στα οποία εφαρμόζονται τέσσερις διαφορετικοί τρόποι άρδευσης. Κάθε χειρισμός βασίζεται σε συνδυασμό φυτικών (μέση ημερήσια αύξηση της διαμέτρου κορμού ανά μήνα και μέση ημερήσια συστολή της διαμέτρου κορμού ανά μήνα) και εδαφικών παραμέτρων (υδατικό δυναμικό του εδάφους), οι οποίες έχουν προσδιοριστεί σε προηγούμενα σχετικά πειράματα. Αυτές οι παράμετροι ελέγχονται από ηλεκτρονικό υπολογιστή, ο οποίος αποφασίζει την κατάλληλη χρονική στιγμή για εφαρμογή του ποτίσματος.

Από το πείραμα αυτό, αναμένεται να προσδιοριστεί η ορθότερη αρδευτική αγωγή μετά από την επεξεργασία των μετρούμενων υδατικών και φυσιολογικών φυτικών παραμέτρων. Οι μετρούμενοι παράμετροι είναι: ποσότητα νερού άρδευσης, βλάστηση, άνθηση, καρπόδεση, αύξηση ελαιοκάρπου, ελαιοπεριεκτικότητα, ρυθμός φωτοσύνθεσης, ρυθμός διαπνοής, αντίσταση στομάτων και υδατικό δυναμικό φύλλου. **[FAIR95]**

1.5 Προτεινόμενες ενέργειες για τον καθορισμό κριτηρίων άρδευσης.

Με στόχο τη βελτίωση και την εξέλιξη των προηγούμενων παρατηρήσεων για τη φυσιολογία των φυτών, προτείνονται τα παρακάτω βήματα:

- ◆ Η περαιτέρω μελέτη των μειώσεων και αυξήσεων της ακτίνας του κορμού των ελαιόδεντρων, για διάφορα επίπεδα νερού και κάτω από διαφορετικές ημερήσιες και εποχικές συνθήκες.
- ◆ Η εξέταση των ημερησίων μεταβολών της ακτίνας του κορμού, σε σχέση με την ποσότητα αυτού στα φύλλα και το ρυθμό φωτοσύνθεσης.
- ◆ Η ανάπτυξη, η βελτίωση, και η αξιοποίηση οργάνων δεντρομέτρησης, κατάλληλων για τη συνεχή και ακριβή παρακολούθηση και αρχειοθέτηση των ημερήσιων μετρήσιμων μεταβολών του φυτού.

1.6 Το προτεινόμενο σύστημα.

Με όλα τα παραπάνω, γίνεται κατανοητή η αναγκαιότητα της κατασκευής ενός ειδικού ηλεκτρονικού συστήματος, κατάλληλου για πρακτική εφαρμογή στο επίπεδο του αγρότη, το οποίο εκτιμά το υδατικό δυναμικό των φυτών και υποδεικνύει τον κατάλληλο χρόνο εφαρμογής της άρδευσης. Εναλλακτικά, μπορεί να συνδέεται με το δίκτυο άρδευσης και να ρυθμίζει αυτόματα την έναρξη και την λήξη της άρδευσης.

Έτσι, το Ινστιτούτο συνεργάζεται με το Πολυτεχνείο Κρήτης σε σχετικό ερευνητικό πρόγραμμα με σκοπό την δημιουργία ενός τέτοιου συστήματος. Η μελέτη του προβλήματος οδήγησε στην ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης διάταξης η οποία είναι δυνατόν να παρακολουθεί όλους τους απαραίτητους φυσικούς δείκτες, να εκτελεί το σχετικό αλγόριθμο επεξεργασίας των δεδομένων και να αποφασίζει για την σωστή άρδευση των φυτών. Το προτεινόμενο ολοκληρωμένο σύστημα, που αποτελεί και την συμβολή της παρούσας διπλωματικής, έχει σχεδιαστεί με δύο φιλοσοφίες. Η πρώτη φιλοσοφία είναι η ανάπτυξη ενός τελικού προϊόντος, το οποίο απευθύνεται στον αγρότη, που μπορεί να τοποθετηθεί στην καλλιέργεια για να παρακολουθεί τους φυσικούς δείκτες της καλλιέργειας και αυτόματα να εκτελεί την άρδευση των φυτών. Η δεύτερη φιλοσοφία έχει να κάνει με την ανάπτυξη ενός εργαστηριακού, περισσότερο, συστήματος για την παρακολούθηση και επεξεργασία των δεδομένων, το οποίο απευθύνεται περισσότερο σε γεωπονικά εργαστήρια και ινστιτούτα, όπως το Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών για την διεξαγωγή σχετικών ερευνητικών μελετών και παρατηρήσεων πάνω στα φυτά.

Κεφάλαιο 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

---

2. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

2.1 Εισαγωγή

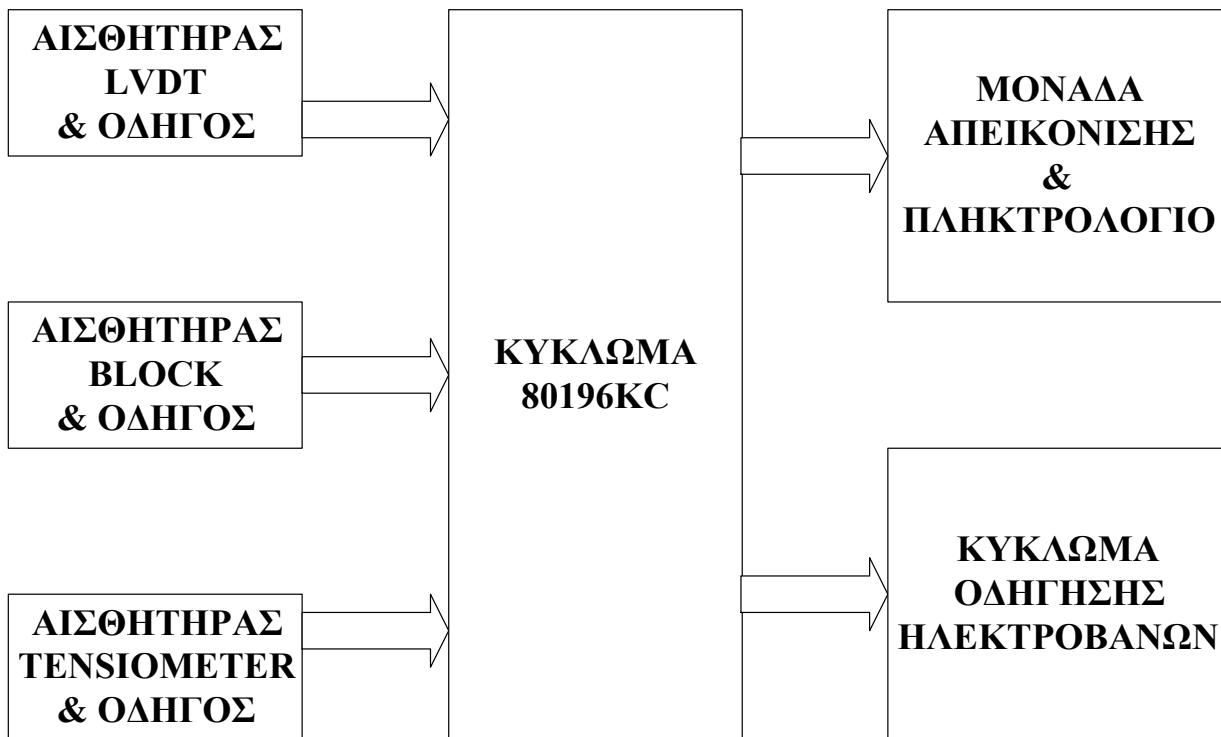
Στην προσπάθεια μελέτης και κατανόησης του προβλήματος που εδόθη, οδηγηθήκαμε σε δυο προσεγγίσεις (Α και Β) ικανές να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Για την προσέγγιση Α, αναπτύχθηκε μια βασική πλακέτα με την οποία γίνεται η συλλογή και η επεξεργασία των φυσικών δεικτών καθώς και η άρδευση. Για την προσέγγιση Β, χρησιμοποιήθηκαν δυο βιομηχανικές κάρτες για υπολογιστή, οι οποίες εκτελούν τις προηγούμενες διαδικασίες. Στη συνέχεια, δίνεται σχηματική περιγραφή των δύο προσεγγίσεων.

2.2 Η προσέγγιση Α

Η μελέτη της προσέγγισης Α οδήγησε στο συμπέρασμα ότι είναι δυνατή η εφαρμογή της με δύο τρόπους:

2.2.1 1ος τρόπος εφαρμογής (Α1)

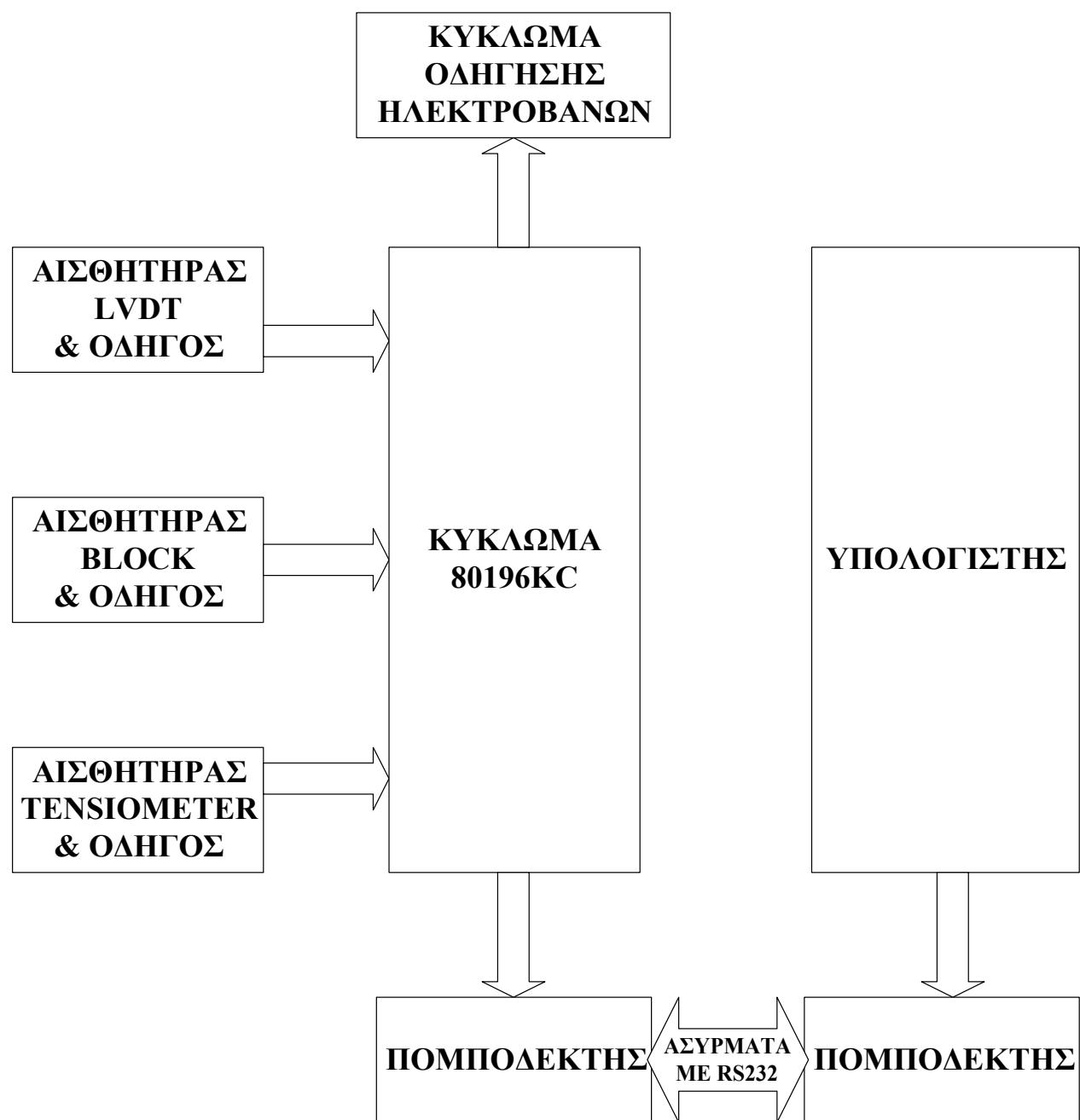
Σε αυτό τον τρόπο εφαρμογής τα αισθητήρια, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση των φυσικών μεγεθών, συνδέονται με τη βασική μονάδα επεξεργασίας (Σχήμα 2-1). Το σύστημα λειτουργεί αυτόνομα, χωρίς ο χρήστης να έχει λεπτομερή εικόνα των συνθηκών, αφού για την προσέγγιση Α δεν είναι αναγκαία η ύπαρξη υπολογιστή. Η μονάδα επεξεργασίας επίσης συνδέεται και με τη μονάδα οδήγησης των ηλεκτροβανών, που είναι υπεύθυνες για την έναρξη και την παύση της άρδευσης σύμφωνα με τον αλγόριθμο ελέγχου, ο οποίος εκτελείται στη μονάδα επεξεργασίας

Σχήμα 2-1 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής Α1

2.2.2 2ος τρόπος εφαρμογής (Α2)

Σε αυτό τον τρόπο εφαρμογής, τα αισθητήρια τα οποία μας επιτρέπουν την παρακολούθηση των φυσικών μεγεθών, όπως και προηγουμένως, συνδέονται με τη βασική μονάδα επεξεργασίας ενώ στη συνέχεια, σ' αυτή συνδέεται ασύρματα ο υπολογιστής (Σχήμα 2-2). Η ασύρματη διασύνδεση του υπολογιστή με την βασική πλακέτα έχει το πλεονέκτημα ότι ο υπολογιστής μπορεί να τοποθετηθεί στο χώρο που βρίσκεται ο χρήστης, ο οποίος υπάρχει πιθανότητα να είναι απομακρυσμένος από τα λυσίμετρα ή από την καλλιέργεια, χωρίς κανένα πρόβλημα. Έτσι, ο χρήστης έχει καθολική εικόνα των μετρούμενων μεγεθών. Η μονάδα επεξεργασίας επίσης συνδέεται και με τη μονάδα οδήγησης των ηλεκτροβανών, που είναι υπεύθυνες για την έναρξη και την παύση της άρδευσης σύμφωνα με τον αλγόριθμο ελέγχου ο οποίος εκτελείται στη μονάδα επεξεργασίας.

Σχήμα 2-2 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής Α2

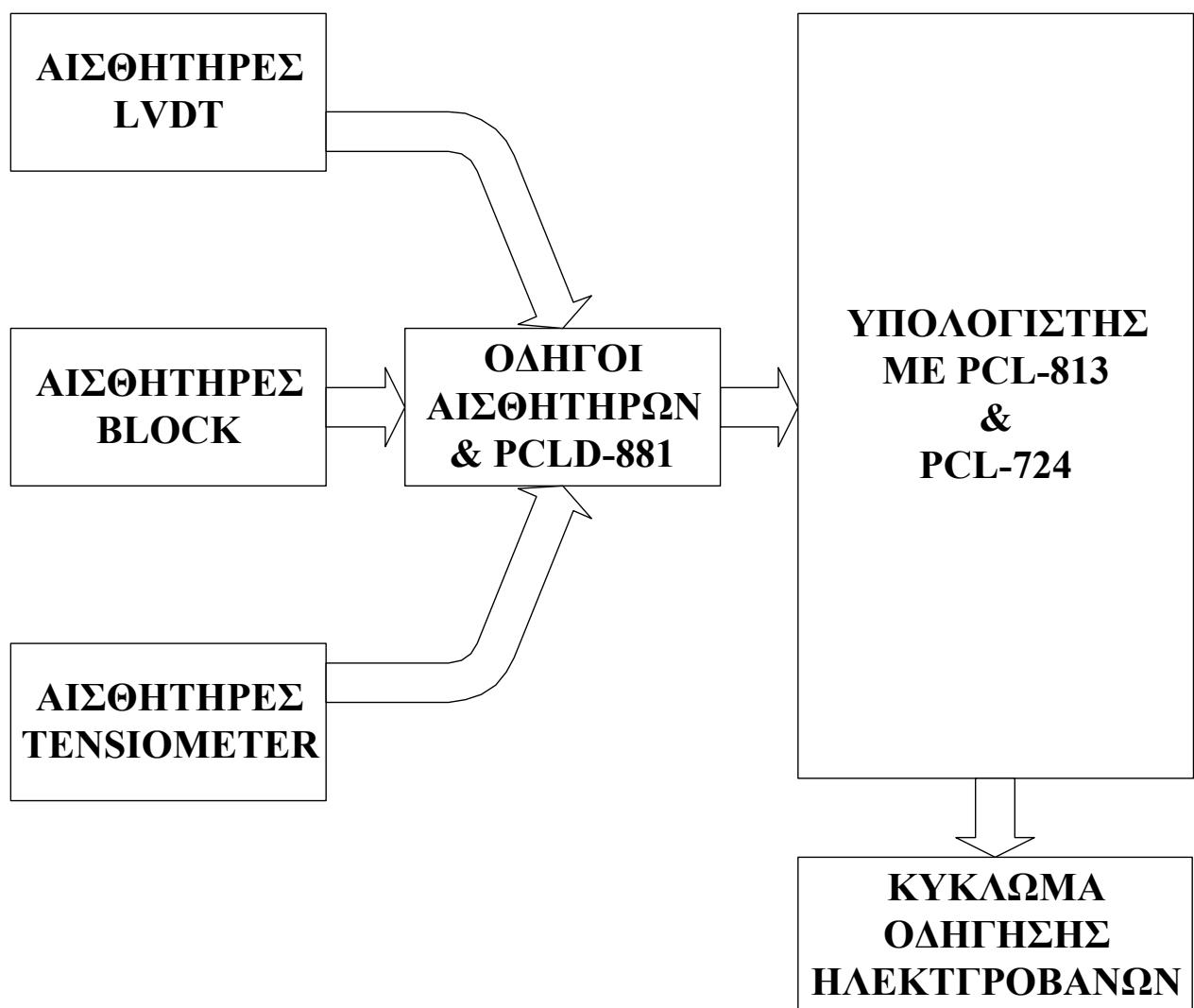

2.3 Η προσέγγιση Β

Και σε αυτή την περίπτωση η μελέτη της προσέγγισης Β οδήγησε στο συμπέρασμα ότι είναι δυνατή η εφαρμογή της με δύο τρόπους.

2.3.1 1ος τρόπος εφαρμογής (Β1)

Σε αυτό τον τρόπο εφαρμογής, τα αισθητήρια τα οποία μας επιτρέπουν την παρακολούθηση των φυσικών μεγεθών, συνδέονται με τον υπολογιστή ο οποίος περιέχει τις κάρτες δειγματοληψίας και ψηφιακής εξόδου (Σχήμα 2-3). Ο υπολογιστής συνδέεται και με τη μονάδα οδήγησης των ηλεκτροβανών, που είναι υπεύθυνες για την έναρξη και την παύση της άρδευσης, σύμφωνα με τον αλγόριθμο ελέγχου ο οποίος εκτελείται. Το λογισμικό που έχει αναπτυχθεί δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη μιας καθολικής εικόνας των μετρουμένων φυσικών μεγεθών.

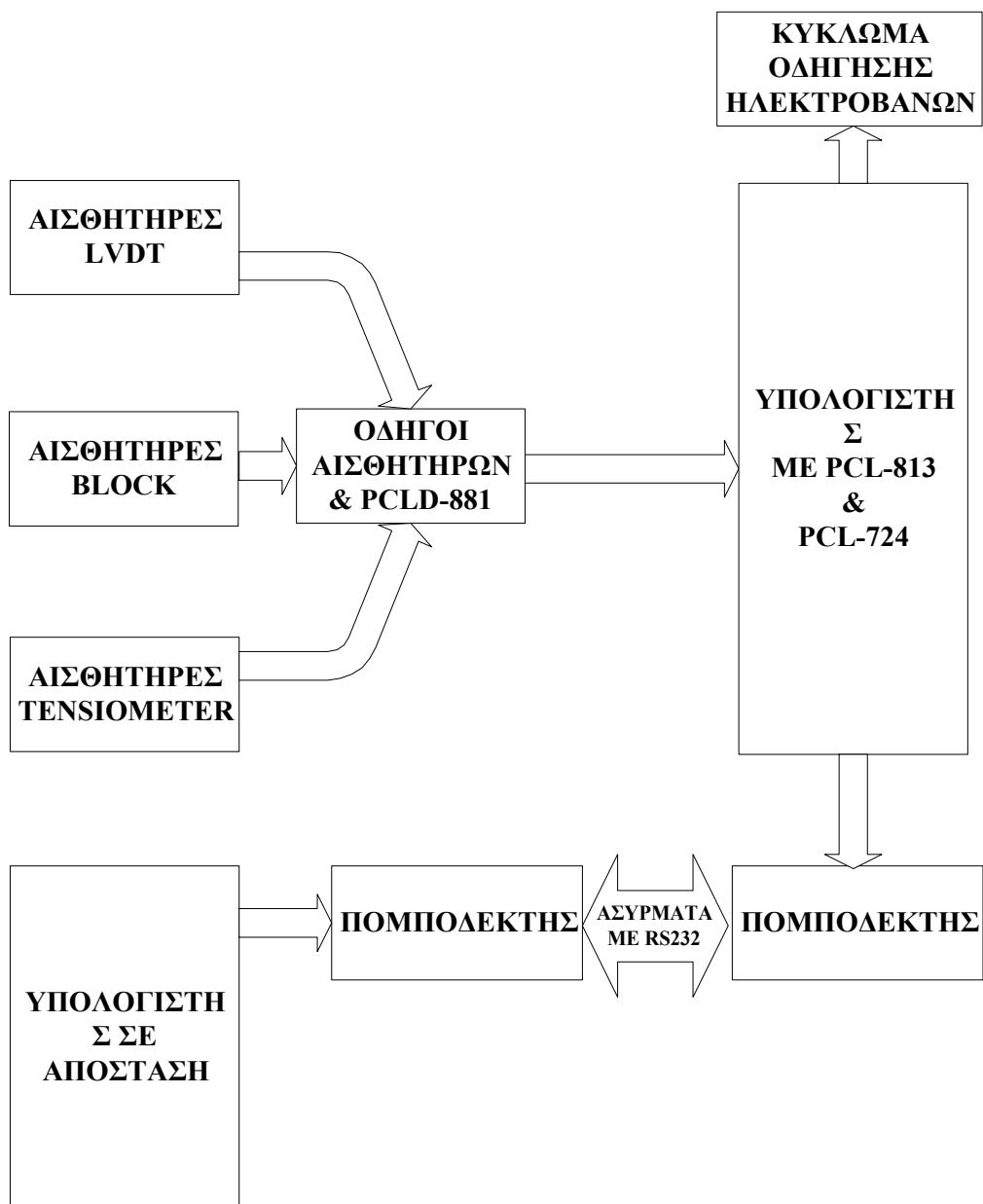

Σχήμα 2-3 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής Β1

2.3.2 2ος τρόπος εφαρμογής (B2)

Σε αυτό τον τρόπο εφαρμογής τα αισθητήρια τα οποία μας επιτρέπουν την μέτρηση των φυσικών μεγεθών, όπως και προηγουμένως, συνδέονται με τον υπολογιστή ο οποίος περιέχει τις κάρτες δειγματοληψίας και ψηφιακής εξόδου. Εδώ, ο υπολογιστής συνδέεται ασύρματα με δεύτερο υπολογιστή σε επιτρεπτή απόσταση, δίνοντας τη δυνατότητα στο χρήστη να λαμβάνει τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από σχετικά μεγάλη απόσταση (Σχήμα2-4). Ο υπολογιστής συνδέεται και με τη μονάδα οδήγησης των ηλεκτροβανών που είναι υπεύθυνες για την έναρξη και την παύση της άρδευσης σύμφωνα με τον αλγόριθμο ελέγχου ο οποίος εκτελείται.

Σχήμα 2-4 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής Β2

Κεφάλαιο 3

ΑΙΣΘΗΤΗΡΕΣ, ΕΛΕΓΧΟΣ & ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

---

3. ΑΙΣΘΗΤΗΡΕΣ, ΕΛΕΓΧΟΣ & ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

3.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται ένα σημαντικό τμήμα που είναι κοινό και στις δύο προσεγγίσεις. Συγκεκριμένα, περιγράφονται οι αισθητήρες και οι ηλεκτροβάνες που χρησιμοποιήθηκαν μαζί με τα κατάλληλα κυκλώματα οδήγησης καθώς και η διατάξεις επικοινωνίας.

3.2 Οι αισθητήρες

3.2.1 Ο Αισθητήρας υγρασίας τύπου τενσιομέτρου ή τασιμέτρου

Εισαγωγή

Στην ενότητα αυτή περιγράφεται η αρχή της λειτουργίας του τενσιομέτρου για τη μέτρηση της υγρασίας του εδάφους, καθώς και η ανάπτυξη ενός τενσιομέτρου εργαστηριακά και ενός ηλεκτρονικού εμπορικού τενσιομέτρου το οποίο είναι έτοιμο να χρησιμοποιηθεί για την μέτρηση της υγρασίας.

Αρχή λειτουργίας του τενσιομέτρου ή τασίμετρου

Το τασίμετρο είναι ένας ενδείκτης με τον οποίο μετράται η κατάσταση της εδαφικής υγρασίας συνεχώς, με μεγάλη ακρίβεια, στην περιοχή της ριζικής ανάπτυξης, οποιασδήποτε αρδευόμενης καλλιέργειας. Με το τασίμετρο δεν μετράται μόνο πόση υγρασία υπάρχει στο έδαφος, αλλά και κατά πόσο είναι διαθέσιμη αυτή η υγρασία στις ρίζες των φυτών.

Το τασίμετρο εργάζεται βασισμένο στην αρχή κατά την οποία το πορώδες σώμα τείνει να προσλάβει ή να αποδώσει νερό, μέχρι να επιτευχθεί ισορροπία με το έδαφος. Η αρχή αυτή είναι τελείως διαφορετική από αλλά συστήματα, τα οποία μετρούν το ποσοστό της υγρασίας εδάφους.

Το τασίμετρο αποτελείται από ένα στεγανό σωλήνα γεμάτο με νερό και μια πορώδη άκρη. Ο σωλήνας τοποθετείται στο χώμα στο βάθος του ριζώματος. Σε ξηρό έδαφος, το νερό τείνει να περάσει από το όργανο στο έδαφος, δημιουργώντας κενό το οποίο παρακολουθείται από κατάλληλο υποπιεσόμετρο (Σχήμα 3-1). Όσο ξηρότερο είναι το έδαφος τόσο μεγαλύτερη είναι η ένδειξη του οργάνου. Το πότισμα του εδάφους ελαττώνει το κενό που δημιουργήθηκε από το ξηρό έδαφος. Απορροφάται νερό από το έδαφος πίσω, μέσα στο σωλήνα. Αυτό δημιουργεί στο υποπιεσόμετρο μια χαμηλότερη ένδειξη. Με βάση την αρχή λειτουργίας του τενσιομέτρου που διατυπώθηκε παραπάνω, έχει καθιερωθεί η μέτρηση της υγρασίας του εδάφους με βάση την υποπίεση μετρούμενη σε μονάδες κυρίως Κρα.

Το τασίμετρο καλύπτει ένα μέρος της εδαφικής υγρασίας πού χρειάζονται τα φυτά για την ανάπτυξη τους.

Κάθε καλλιεργητής μαθαίνει γρήγορα τι σημαίνουν οι διάφορες ενδείξεις του οργάνου του τασίμετρου, σε ποια ένδειξη να ξεκινήσει το πότισμα και σε ποια ένδειξη να το σταματήσει, για να πετύχει τα καλύτερα αποτελέσματα σε ορισμένο

κλίμα, καλλιέργεια, έδαφος, και μέθοδο ποτίσματος. Οι παρακάτω υποδείξεις για τις ενδείξεις του τασιμέτρου έχουν προκύψει από πρακτικές παρατηρήσεις:

Ενδείξεις 0-10%:

Χώμα πλημμυρισμένο. Συνήθως συμβαίνει για μία ή δύο ημέρες μετά από ποτίσματα: Συνεχιζόμενη ένδειξη σ' αυτή την περιοχή δείχνει υπερπότισμα που είναι επικίνδυνο για τα φυτά προκαλώντας φράξιμο των πόρων, κακό αερισμό ριζών, σάπισμα ριζών ή υψηλό ορίζοντα υπεδάφειου νερού.

Σχήμα 3-2
0-10%

Ενδείξεις 10- 20%:

Έδαφος στην υδατοϊκανότητα του. Το πότισμα με αυλάκια ή τεχνητή βροχή πρέπει να σταματά σ' αυτές τις ενδείξεις, για να προληφθεί απώλεια νερού και θρεπτικών στοιχείων. Στην άρδευση με σταγόνες, το νερό προστίθεται συχνά σε μικρές ποσότητες για να διατηρείται το έδαφος σε αυτήν την περιοχή υγρασίας. Ο σταλακτήρας πρέπει να τοποθετείται σε απόσταση 30-45cm από το τενσιόμετρο.

Σχήμα 3-3
10-20%

Ενδείξεις 30- 60%:

Συνηθισμένες ενδείξεις για να ξεκινήσει το πότισμα εκτός από την περίπτωση ποτίσματος με σταγόνες. Σ' αυτή την περιοχή, εξασφαλίζεται ο επαρκής αερισμός των ριζών. Γενικά, το πότισμα αρχίζει με ένδειξη προς το 30%, σε ζεστά ξηρά κλίματα και αμμώδη εδάφη, ενώ σε ψυχρά υγρά κλίματα και αργιλώδη εδάφη, το πότισμα αρχίζει κοντά στο 60%. Η έναρξη του ποτίσματος σ' αυτές τις ενδείξεις εξασφαλίζει την διατήρηση διαθέσιμου νερού για τα φυτά, ώστε να βρίσκονται σε μέγιστη απόδοση. Ακόμη μας δίνουν ένα συντελεστή ασφάλειας σε περιπτώσεις αδυναμίας ποτίσματος ή αναβολής για μερικές μέρες καθώς και αδυναμία ομοιόμορφης διανομής του νερού στον αγρό.

Σχήμα 3-4
30-60%

Ενδείξεις 70% και πάνω

Περιοχή καταπόνησης (stress) για τα φυτά. Μια τέτοια ένδειξη δε δείχνει ότι όλη η υγρασία έχει καταναλωθεί, αλλά ότι η εύκολα διαθέσιμη υγρασία έχει μειωθεί επικίνδυνα για την άριστη απόδοση των φυτών.

**Σχήμα 3-5
70% και πάνω**

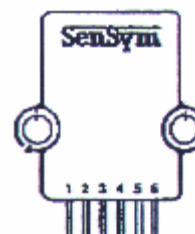
Το εργαστηριακό τενσιόμετρο

Εισαγωγή

Το εργαστηριακό τενσιόμετρο είναι αποτέλεσμα της προσαρμογής σε μηχανικό τασίμετρο, όπως αυτό που περιγράφηκε παραπάνω, ενός ηλεκτρονικού αισθητήρα υποπίεσης τύπου SCX01 του οίκου SenSym. Η προσαρμογή έγινε με χρήση ενός υδραυλικού «Τ» στη θέση του υποπιεσομέτρου. Έτσι, στη μια άκρη του «Τ» προσαρμόζεται ο ηλεκτρονικός αισθητήρας και στην άλλη το μηχανικό όργανο. Στη συνέχεια, περιγράφεται ο ηλεκτρονικός αισθητήρας υποπίεσης. Εππλέον, περιγράφεται ένα ηλεκτρονικό κύκλωμα οδήγησης, το οποίο μετατρέπει την τάση του αισθητήρα σε κατάλληλο σήμα TTL.

Περιγραφή του ηλεκτρονικού αισθητήρα SCX01

Η σειρά αισθητήρων SCX παρέχει μια χαμηλού κόστους λύση για εφαρμογές μέτρησης της πίεσης που απαιτούν υψηλή ακρίβεια σε ευρεία περιοχή θερμοκρασίας. Αυτοί οι εσωτερικά ρυθμισμένοι και θερμικά αντισταθμισμένοι αισθητήρες σχεδιάσθηκαν για να παρέχουν μια ακριβή και σταθερή έξοδο από τους 0°C έως του 70°C . Αυτή η σειρά προτείνεται για χρήση με μη οξειδωτικά και μη ιονισμένα υγρά και αέρια, όπως ο αέρας, υγροποιημένα αέρια κτλ.

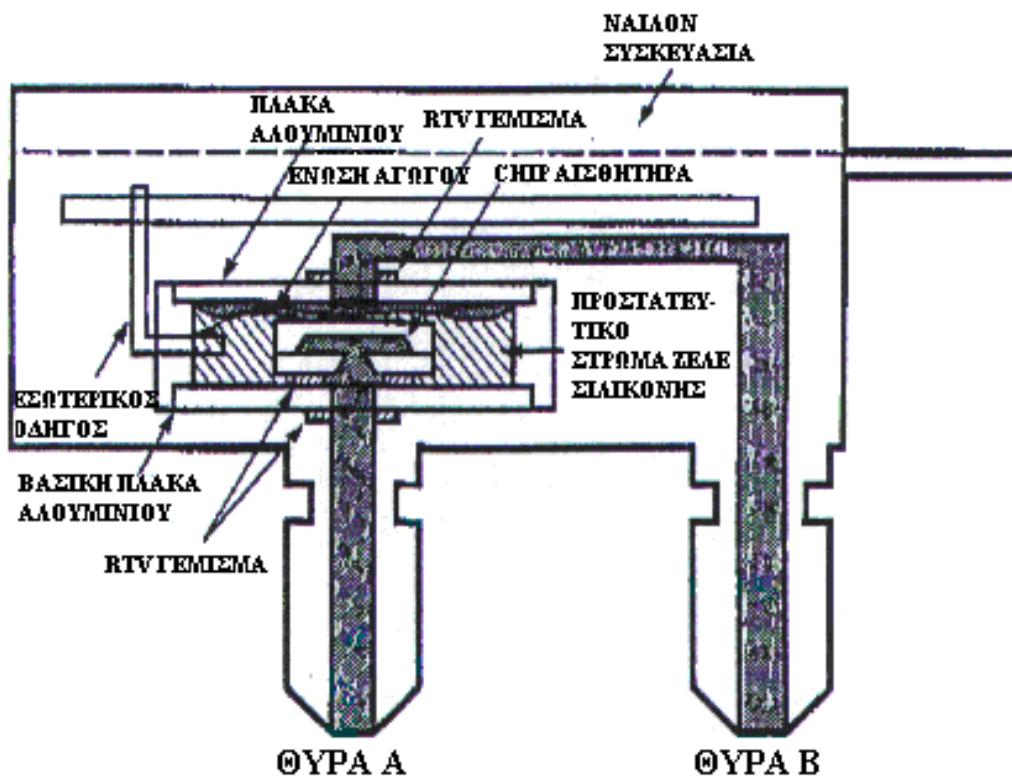
**Σχήμα 3-6
Ο αισθητήρας**

Διατίθενται αισθητήρες οι οποίοι μετρούν απόλυτες, διαφορικές και σχετικές πιέσεις από 1psi έως 150 psi. Οι απόλυτες συσκευές (A) έχουν μια εσωτερική

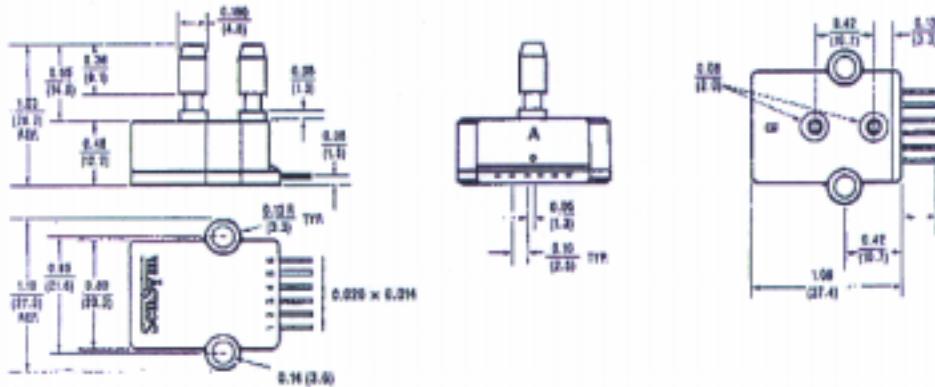

Για εφαρμογές μέτρησης σχετικής πίεσης (guge) η πίεση πρέπει να εφαρμοστεί στη θύρα P(b). Σε αυτή την περίπτωση η θύρα P(a) αφήνεται ανοικτή να επικοινωνεί με την ατμόσφαιρα. Για διαφορικές μετρήσεις πίεσης και για να επιτευχθεί η κατάλληλη πολικότητα σήματος εξόδου, η θύρα P(b) πρέπει να συνδεθεί σαν θύρα υψηλής πίεσης και η P(a) σαν θύρα χαμηλής πίεσης.

Σχήμα 3-7 Εσωτερική δομή του αισθητήρα

Σχήμα 3-8 Φυσικές διαστάσεις του αισθητήρα

Το κύκλωμα οδήγησης του αισθητήρα

Για τη μέτρηση πιέσεων κάτω από 1 psi, το κύκλωμα που φαίνεται στο

Σχήμα 9-2 (Παράρτημα A) χρησιμοποιεί τον αισθητήρα SCX01DN παρέχοντας μια έξοδο από 2 έως 5 V για μια πίεση από 0 έως 10 inches στήλης νερού. Το σήμα εξόδου είναι συμβατό με πολλούς τύπους A/D μετατροπέων. Το χαμηλού κόστους αυτό κύκλωμα προσαρμόζεται εύκολα σε χαμηλότερη κλίμακα πλήρους πίεσης έως και 5 ίντσες στήλης νερού. Ακολουθεί η περιγραφή του κυκλώματος.

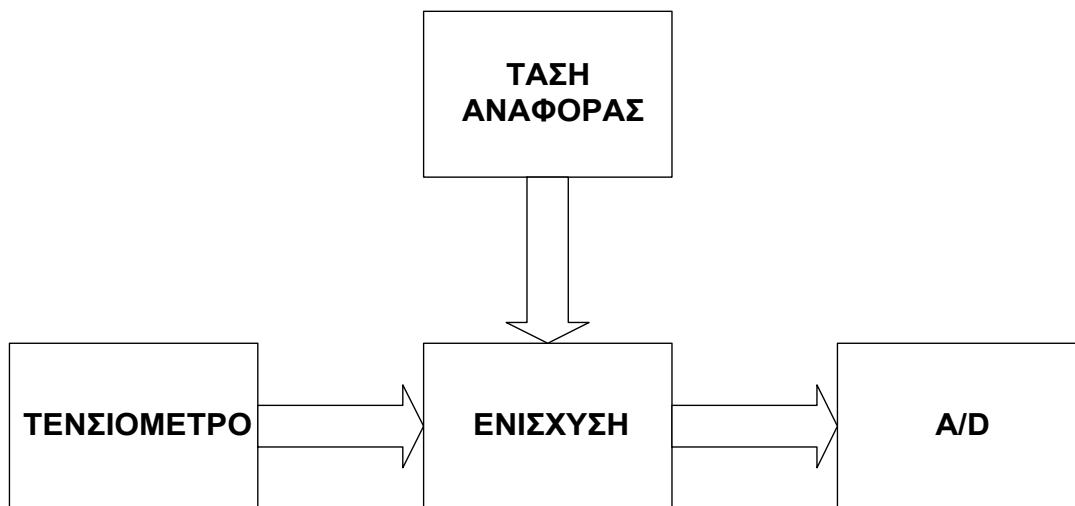
Το ολοκληρωμένο LM-10 χρησιμοποιείται σαν τάση αναφοράς για την τάση V_e και για τον κόμβο τάσης V_{ref} . Με αυτό τον τρόπο, η V_e και V_{ref} δεν επηρεάζονται από θόρυβο ή μεταβολές της τάσης της τροφοδοσίας των 12 V. Η αντίσταση R_3 χρησιμοποιείται για τη ρύθμιση της V_{ref} και της τάσης offset στην έξοδο, V_{out} .

Το σήμα πίεσης V_{in} ενισχύεται από τους ενισχυτές B1 και B2. Η αντίσταση R_2 χρησιμοποιείται για να ρυθμιστεί το κέρδος σήματος του κυκλώματος.

Το κέρδος δίδεται από την κάτωθι σχέση:

$$V_{out} = 2V_{in} \frac{1+R}{R_1} + V_{ref}$$

Για την καλύτερη απόδοση του κυκλώματος, είναι αναγκαία η προσεκτική επιλογή των υλικών. Χρησιμοποιήθηκαν πολύστροφα trimmers για να επιτευχθεί χαμηλός θερμοκρασιακός συντελεστής και χαμηλή μακροχρόνια απόκλιση. Όλες οι αντιστάσεις πρέπει να είναι τύπου metal film με 1% ανοχή. Οι ενισχυτές B1 και B2 διακρίνονται από χαμηλή ασυμμετρία (offset) και χαμηλό θόρυβο. Οι γραμμές του σήματος πρέπει να είναι όσο το δυνατόν κοντύτερες και η τάση τροφοδοσίας να αποσυζευχθεί στο PCB. Το παρακάτω σχηματικό διάγραμμα δίνει μια γενική εικόνα του αισθητήρα με το κύκλωμα οδήγησης.

Σχήμα 3-9 Σχηματικό διάγραμμα του εργαστηριακού τενσιομέτρου και του κυκλώματος οδήγησης

Η διαδικασία ρύθμισης είναι η ακόλουθη

1. Με εφαρμογή μηδενικής πίεσης ρυθμίζεται η αντίσταση R_3 μέχρι η έξοδος να γίνει $V_{out} = 2,000V$.
2. Εφαρμόζεται πίεση πλήρους κλίμακας (10 inches στήλης νερού) στην θύρα B και ρυθμίζεται η αντίσταση R_2 έτσι ώστε η τάση εξόδου να γίνει $V_{out} = 5,000V$.

Βιομηχανικό τενσιόμετρο SKT-600

Εισαγωγή

Το βιομηχανικό τενσιόμετρο τύπου SKT 600 είναι μια συσκευή ακριβείας για μετρήσεις υγρασίας εδάφους. Μετρά απευθείας σε HectoPascal και παρόλο που η μέγιστη περιοχή είναι 850 HectoPascal, αρκεί για να μετρήσει την υγρασία εδάφους σε όλες -σχεδόν- τις περιπτώσεις καλλιέργειας φυτών. Τέτοιες μετρήσεις χρησιμοποιούνται ευρέως σε οικολογικές ή υδρολογικές μελέτες, σε γεωργικές έρευνες και στον έλεγχο ύδρευσης. Η συσκευή κατασκευάζεται ολοκληρωτικά από ακριλικό υλικό για μεγάλη διάρκεια ζωής. Είναι σφραγισμένη, χρησιμοποιώντας υψηλής ποιότητας ρητίνη ή ένα δακτύλιο τύπου «Ο» (O-ring).

[Skye95]

Η έξοδος της συσκευής είναι ένα ηλεκτρικό σήμα γραμμικά συσχετισμένο με την πίεση της υγρασίας, αρχίζοντας από 0mV σε κορεσμένο από υγρασία έδαφος, έως 42.5mV σε πολύ στεγνό έδαφος, όταν η τροφοδοσία είναι 5V. Οι μονάδες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τροφοδοσία μέχρι 10.6V. Η τυπική τροφοδοσία είναι 5V.

Αρχή λειτουργίας του βιομηχανικού τενσιομέτρου

Η αρχή λειτουργίας του τενσιομέτρου τύπου SKT-600 είναι αυτή που ήδη έχει περιγραφεί για τα τενσιόμετρα με την εξισορρόπηση πίεσης του πορώδους υλικού που έχουν στο κάτω άκρο τους

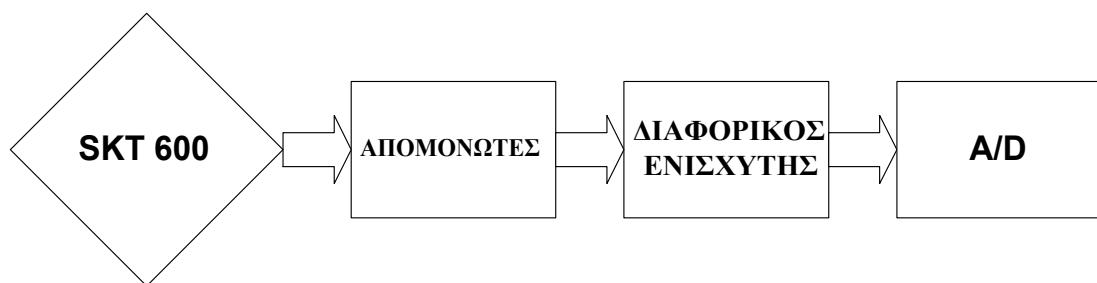
Η πίεση στο σώμα του υγρασιομέτρου παρακολουθείται από ένα μετατροπέα βασισμένο σε ημιαγωγούς που εξασφαλίζει θερμοκρασιακή σταθερότητα και συμβατότητα με νερό, άλατα κτλ. Ο μετατροπέας αυτός βασίζεται σε μια διάταξη γέφυρας από αντιστάσεις ευαίσθητες σε επιμήκυνση. Καθώς μεταβάλλεται η πίεση μεταβάλλεται το μήκος τους και επομένως η αντίσταση τους. Η γέφυρα συνδέεται σε μια σταθερή τάση συνήθως 5.000V ή 10.000V ή 10.600V. Με την προϋπόθεση ότι η τάση αυτή παραμένει σταθερή, η έξοδος της γέφυρας είναι ευθέως ανάλογη με την πίεση στο εσωτερικό του υγρασιομέτρου. Η τάση εξόδου αντισταθμίζεται τόσο ως προς τις μεταβολές της θερμοκρασίας όσο και ως προς

τις μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης. Η τάση εξόδου του υγρασιομέτρου είναι επίσης ανάλογη με την τάση τροφοδοσίας, και κατά συνέπεια η έξοδος διπλασιάζεται αν η DC τάση τροφοδοσίας διπλασιαστεί.

Το κύκλωμα οδήγησης του βιομηχανικού τενσιομέτρου.

Στην έξοδο του τενσιομέτρου προσαρμόζεται ένας διαφορικός τελεστικός ενισχυτής με απομονωτές στις εισόδους του. Το κέρδος του διαφορικού ενισχυτή ρυθμίζεται να είναι 10 δίδοντας τελικά ένα σήμα στην περιοχή που μπορεί να μετρηθεί από τις περισσότερες κάρτες δειγματοληψίας. Το παρακάτω σχηματικό διάγραμμα δίνει μια γενική εικόνα του βιομηχανικού τενσιομέτρου και του κυκλώματος οδήγησης:

Σχήμα 3-10 Σχηματικό διάγραμμα του βιομηχανικού τενσιομέτρου και του κυκλώματος οδήγησης

3.2.2 Ο αισθητήρας υγρασίας τύπου «Block γύψου»

Βασική αρχή λειτουργίας

Η αρχή λειτουργίας του αισθητήρα βασίζεται στο γεγονός, ότι η ηλεκτρική αντίσταση μεταξύ ηλεκτροδίων τα οποία είναι βυθισμένα σε πορώδες γύψινο block είναι ανάλογη της υγρασίας που περιέχεται στο block. Έτσι, όσο πιο υγρό είναι ένα Block τόσο μικρότερη είναι η μετρούμενη αντίσταση ανάμεσα στα δυο ηλεκτρόδια. Η αντίσταση αυτή μετριέται με ένα ας ωμόμετρο.

Αυτού του τύπου ο αισθητήρας είναι κατάλληλος για διάφορες εφαρμογές άρδευσης, όπου οι μόνες ενδείξεις που απαιτούνται είναι πτοιοτικές του τύπου «γεμάτο» (full) και «ξαναγέμισε» (refill). Για περισσότερο ακριβείς διαδικασίες τα γύψινα Block δεν ενδείκνυνται, διότι δεν έχουν την περιοχή μέτρησης, την ευαισθησία ή την αντίδραση χρόνου που απαιτείται. Αν στεγνώσουν, μπορεί τότε η σύζευξη τους με το έδαφος να γίνει προβληματική. **[Sow98]**

Στα πλεονεκτήματα του εντάσσεται το μικρό του κόστος που επιτρέπει τη χρήση του σε μεγάλους αριθμούς, με τη βοήθεια ενός συστήματος πολυπλεξίας. Επίσης, αυτού του είδους ο αισθητήρας μπορεί να αφεθεί στο πεδίο εφαρμογής χωρίς επιτήρηση σε αντίθεση με το τενσιόμετρο.

Όσον αφορά τα μειονεκτήματα, οι αισθητήρες αυτού του τύπου υποφέρουν από υστέρηση (διαφορετική αντίσταση για ίδιες τιμές υγρασίας). Η κλίμακα μέτρησης συνήθως εκτείνεται μέχρι 100kPa. Η ευαισθησία σε περιοχή χαμηλής υγρασίας είναι συνήθως πολύ περιορισμένη (μια μεγάλη αλλαγή στη στεγνότητα αντανακλά μικρές αλλαγές στην μετρούμενη αντίσταση).

Ο γύψος χρησιμοποιείται για να απομονώνει τα ηλεκτρόδια του αισθητήρα από την επίδραση των αλάτων του εδάφους. Το αποτέλεσμα όμως είναι ότι η απόδοση του Block ελαττώνεται με την πάροδο του χρόνου, ώσπου τελικά, να διαλυθεί εντελώς στο έδαφος. Ο χρόνος ζωής του Block είναι περίπου ένα έτος και εξαρτάται από τις συνθήκες περιβάλλοντος. Όσο μεγαλύτερη είναι η περιεκτικότητα σε άλατα τόσο πιο γρήγορα φθείρεται ο αισθητήρας.

Για να βελτιωθούν τα χαρακτηριστικά του Block, τόσο η κατανομή όσο και το μέγεθος των πόρων του, μπορούν να συνδυαστούν με το έδαφος στο οποίο χρησιμοποιείται ο αισθητήρας. Οι μικρότεροι πόροι επιτρέπουν στο Block να μετράει χαμηλότερες τιμές υγρασίας σε περισσότερο, όμως, χρόνο αντίδρασης.

Το κύκλωμα του οδήγησης του Block

Όπως έχει αναφερθεί, για να μετρηθεί η αντίσταση του Block χρειάζεται ένα AC ωμόμετρο. Το προτεινόμενο κύκλωμα οδήγησης του Block εκτελεί αυτή τη διαδικασία. Ένα κύκλωμα βασισμένο στο ολοκληρωμένο 555 συνδέεται κατάλληλα με το αισθητήριο, έτσι ώστε μεταβολές στην αντίσταση του Block, να προκαλούν μεταβολές στην κυματομορφή της εξόδου της βαθμίδας. Στη συνέχεια, ένα κύκλωμα ανόρθωσης μετατρέπει την κυματομορφή σε ένα DC σήμα στην περιοχή από 0 έως 5V (τα 0V αντιστοιχούν σε κατάσταση ξηρασίας ενώ τα 5V σε κατάσταση υπερβολικής υγρασίας). Το παρακάτω σχηματικό διάγραμμα δίνει μια γενική εικόνα.

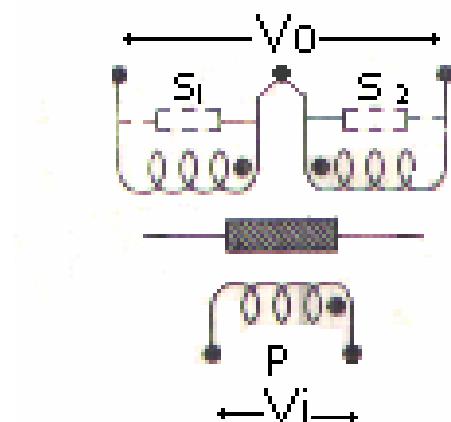
Σχήμα 3-11 Σχηματικό διάγραμματου Block αισθητήρα και κυκλώματος οδήγησης

3.2.3 Ο αισθητήρας μεταβολής της διατομής του κορμού LVDT

Εισαγωγή

Προκείμενου να μετρηθούν οι μεταβολές της διατομής ενός κορμού χρησιμοποιείται ο γραμμικός μεταβλητός διαφορικός μετασχηματιστής ή χάριν συντομίας το LVDT.

Ο γραμμικός μεταβλητός διαφορικός μετασχηματιστής είναι μια ηλεκτρομηχανική συσκευή, που παράγει ηλεκτρική έξοδο ανάλογη με την μετατόπιση ενός κινητού πυρήνα. Αποτελείται από ένα πρωτεύον πηνίο και δυο δευτερεύοντα συμμετρικά διατεταγμένα πηνία σε κυλινδρική μορφή. Ένας ελεύθερα κινούμενος ραβδοειδής σιδηροπυρήνας μέσα στα πηνία παρέχει μία διαδρομή για την μαγνητική ροή που συνδέει τα πηνία (Σχήμα 3-13). [Τom88]

Σχήμα 3-12 Διάταξη πηνίων του LVDT

Η βασική αρχή λειτουργίας του LVDT

Όταν το πρωτεύον πηνίο ενεργοποιείται από μια εξωτερική πηγή εναλλασσόμενης τάσης, τότε επάγονται τάσεις στα δυο δευτερεύοντα πηνία. Αυτά τα πηνία συνδέονται σε σειρά με αντίθετη φορά, έτσι ώστε οι τάσεις να είναι αντίθετης πολικότητας. Συνεπώς, η έξοδος του μετασχηματιστή είναι η διαφορά των δυο τάσεων, η οποία είναι μηδέν, όταν ο πυρήνας είναι στο κέντρο

δηλαδή στη μηδενική θέση. Όταν ο πυρήνας μετακινείται από την κεντρική θέση, η τάση που επάγεται στο πηνίο προς το οποίο κινείται αυξάνει, ενώ η τάση στο άλλο πηνίο μειώνεται. Αυτή η διαδικασία παράγει μια διαφορική τάση εξόδου, που μεταβάλλεται γραμμικά με τις μεταβολές της θέσεως του πυρήνα, για μια ικανοποιητική περιοχή εκατέρωθεν της κεντρικής θέσης. Η τάση που εφαρμόζεται στο πρωτεύον πηνίο του LVDT είναι συνήθως ημιτονοειδής με πλάτος από 3 έως 15Vrms και συχνότητα από 60Hz έως 20kHz. Η έξοδος, γενικά, δεν είναι συμφασική με την είσοδο. Η φάση μεταβάλλεται ανάλογα με τη συχνότητα της εισόδου και για κάθε διαφορικό μετασχηματιστή υπάρχει μια συγκεκριμένη συχνότητα όπου η μετατόπιση φάσης μηδενίζεται. Θα ήταν δυνατό να λειτουργήσει το σύστημα σε αυτή την συχνότητα ώστε να μηδενίζεται η μετατόπιση φάσης. Παρόλα αυτά, η συχνότητα εισόδου είναι συνήθως προκαθορισμένη και υπάρχει μια βασική διαφορά φάσης ανάμεσα στην είσοδο και στην έξοδο.

Η έξοδος ενός LVDT είναι ένα υψησυχνό ημιτονοειδές σήμα με συχνότητα αυτή της εισόδου και πλάτος που διαμορφώνεται από τη χαμηλόσυχνη κίνηση του πυρήνα. Για να μετρηθεί η μετατόπιση του πυρήνα, η έξοδος του LVDT πρέπει να αποδιαμορφωθεί και με κατάλληλο φίλτρο να απομακρυνθεί η κυμάτωση.

Το LVDT έχει πολλά χαρακτηριστικά που το κάνουν χρήσιμο για μεγάλο εύρος εφαρμογών. Μερικά από τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματά του είναι τα ακόλουθα:

Μετρήσις χωρίς τριβή. Δεν υπάρχει φυσική επαφή μεταξύ του μετακινούμενου πυρήνα και των πηνίων. Αυτό το γεγονός, επιτρέπει τη χρήση του σε μετρήσις στις οποίες δεν πρέπει να υπάρχουν τριβές λόγω της απαιτούμενης ακρίβειας, όπως παραδείγματος χάριν η μέτρηση της δυναμικής ελαστικότητας και δόμησης των υψηλά ελαστικών υλικών.

Μεγάλη μηχανική ζωή. Δεν υπάρχει επίδραση ανάμεσα στον πυρήνα και στα πηνία, εξαιτίας της απουσίας επαφής και τριβών. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι σημαντικό σε εφαρμογές όπως δοκιμές κόπωσης υλικών και δομών.

Απειρη ανάλυση. Η λειτουργία του LVDT, χωρίς τριβή, σε συνδυασμό με την αρχή, ότι η διαφορά της αμοιβαίας επαγωγής ανάμεσα στον πυρήνα και στα δυο πηνία είναι γραμμικά συσχετιζόμενη με τη χωροταξία του πυρήνα, επιτρέπει στο LVDT να ανταποκρίνεται και στις μικρότερες μετακινήσεις του πυρήνα και παρέχει αναγνωρίσιμη έξοδο. Έτσι, η αναγνωσιμότητα της εξωτερικής συσκευής μέτρησης καθορίζει το όριο της ανάλυσης.

Θέση μηδενισμού. Η συμμετρία του LVDT μας παρέχει μια μηδενική θέση αναφοράς η οποία δεν μεταβάλλεται. Η απουσία μηχανικής παραμόρφωσης εξαλείφει την μηχανική υστέρηση. Έτσι, ένα LVDT μπορεί να λειτουργήσει σαν ένας άριστος ενδείκτης μηδενικής θέσης σε υψηλού κέρδους κλειστού βρόγχου συστήματα ελέγχου.

Απομόνωση εισόδου-εξόδου. Υπάρχει πλήρης ηλεκτρική απομόνωση ανάμεσα στην είσοδο και στην έξοδο και επομένως ένα LVDT είναι ένα άριστο αναλογικό στοιχείο, χωρίς την ανάγκη βαθμίδων απομόνωσης.

Χαρακτηριστικά του LVDT

Ονομαστική γραμμική περιοχή. Η βασική μεταβλητή για την επιλογή ενός LVDT είναι η μέγιστη εκτροπή του πυρήνα από τη μηδενική θέση που παράγει μια έξοδο καθορισμένης γραμμικότητας. Η απόσταση μετακίνησης του πυρήνα, ονομάζεται εκτροπή πλήρους κλίμακας. Καθώς ο πυρήνας μπορεί να εκτραπεί από τη μηδενική θέση προς δυο κατευθύνσεις, η γραμμική περιοχή λειτουργίας είναι διπλάσια από την εκτροπή πλήρους κλίμακας και ονομάζεται ονομαστική γραμμική περιοχή. Αυτή είναι μια συντηρητική τιμή για κάθε συχνότητα στην οποία λειτουργεί το LVDT.

Ευαισθησία. Η ευαισθησία είναι η έξοδος του LVDT με τον πυρήνα τοποθετημένο στη μέγιστη εκτροπή και στην ονομαστική τάση εισόδου.

Γραμμικότητα. Μέσα στην ονομαστική περιοχή, η μέγιστη απόκλιση της έξόδου ενός LVDT από μια ιδανική ευθεία γραμμή σε ένα διάγραμμα εξόδου - εκτροπής πυρήνα, ονομάζεται γραμμικότητα του LVDT. Η τυπική γραμμικότητα ενός συνηθισμένου LVDT είναι 0,25 % της πλήρους κλίμακας, αλλά βελτιώσεις

πέρα από τα αρχικά χαρακτηριστικά είναι δυνατές με ειδικές τεχνικές κατασκευής.

Τάση μηδενός. Κάθε έξοδος ενός LVDT όταν ο πυρήνας είναι τοποθετημένος στη θέση ισορροπίας, ονομάζεται τάση μηδενός. Ιδανικά, η έξοδος ενός LVDT στη θέση ισορροπίας του πυρήνα είναι μηδέν. Παρόλα αυτά, τετραγωνικές τάσεις και αρμονικές συνιστώσες της πηγής που είναι συνδεδεμένη στην είσοδο έχουν σαν αποτέλεσμα να μη μηδενίζεται η έξοδος και έτσι δημιουργείται μια τάση μηδενός.

Ανάλυση και επαναληπτικότητα. Η μικρότερη μεταβολή της θέσης του πυρήνα που μπορεί να παρατηρηθεί στην έξοδο ενός LVDT ονομάζεται ανάλυση. Αυτή είναι θεωρητικά απειροστή για ένα LVDT αφού λειτουργεί με μαγνητική σύζευξη. Στην πράξη, η ανάλυση του συστήματος περιορίζεται από την ικανότητα του ηλεκτρονικού εξοπλισμού που το συνοδεύει. Υπομικρομετρική ανάλυση δεν είναι ασυνήθης. Η ικανότητα του μετασχηματιστή να αναπαράγει την ίδια έξοδο, για επαναλαμβανόμενες εφαρμογές της ίδιας εισόδου κάτω από σταθερές λειτουργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες ονομάζεται επαναληπτικότητα. Η επαναληπτικότητα του LVDT είναι τόσο υψηλή, που η ολική επαναληπτικότητα επηρεάζεται μόνο από τους μηχανικούς παράγοντες των φυσικών δομών, από τους οποίους αποτελείται ο πυρήνας και στους οποίους είναι σταθεροποιημένο το πηνίο.

Τα κυκλώματα οδήγησης

Στην εργαστηριακή υλοποίηση του προτεινόμενου συστήματος άρδευσης χρησιμοποιήθηκαν δύο τύποι LVDT, A και B. Και οι δύο τύποι διαθέτουν ενσωματωμένο κύκλωμα αποδιαμόρφωσης στην έξοδο τους, καθώς και το φίλτρο που χρειάζεται για να απομακρυνθεί η κυμάτωση. Έτσι, στην έξοδο εμφανίζεται μια συνεχής τάση -11 έως +11V DC. Για το LVDT τύπου A, το κύκλωμα οδήγησης μετατρέπει τα +/-11V σε 0 έως 5V δίνοντας παράλληλα την δυνατότητα να γίνει εστίαση σε μια συγκεκριμένου μήκους μετατόπιση του πυρήνα του LVDT. Αυτό γίνεται με την βοήθεια δύο ποτενσιόμετρων σε κατάλληλη διάταξη με τελεστικούς ενισχυτές, που επιτρέπουν να οριστεί οποιαδήποτε μέγιστη και ελάχιστη θέση. Για το LVDT τύπου B χρησιμοποιείται

ένας απλός διαιρέτης τάσης, ο οποίος περιγράφεται στο Κεφάλαιο 5. Τα παρακάτω σχηματικά διάγραμμα δίνουν μια γενική εικόνα.

Σχήμα 3-13 Σχηματικό διάγραμμα για το LVDT τύπου Α

Σχήμα 3-14 Σχηματικό διάγραμμα για το LVDT τύπου Β

3.3 Η διάταξη ελέγχου της άρδευσης

Το πότισμα των ελαιώνων γίνεται με τη βοήθεια ηλεκτρικών βανών. Οι βάνες αυτές διαθέτουν ένα ηλεκτρικό διακόπτη ροής νερού, ο οποίος αποτελείται από έναν ηλεκτρομαγνήτη κινητού πυρήνα. Όταν το πηνίο δε διαρρέεται από ρεύμα, τότε διακόπτεται η ροή του νερού. Όταν τροφοδοτηθεί με ρεύμα της τάξεως των 24V AC, 0.5A, τότε μετατοπίζεται ο πυρήνας εξαιτίας του μαγνητικού φαινομένου και επιτρέπεται η ροή του νερού. Η ηλεκτροβάνα είναι συνδεδεμένη με μια διάταξη relay για την ηλεκτρονική παρακολούθηση του ποτίσματος. Το παρακάτω σχηματικό διάγραμμα δίνει μια γενική εικόνα.

Σχήμα 3-15 Σχηματικό διάγραμμα ηλεκτροβάνας και κυκλώματος οδήγησης

3.4 Η διάταξη επικοινωνίας

Η διάταξη επικοινωνίας και στις δύο προτεινόμενες προσεγγίσεις (Α και Β) στηρίζεται στο πρωτόκολλο RS232. Πρέπει να σημειωθεί εδώ, ότι για την προσέγγιση Α, η σειριακή επικοινωνία αποτελεί το μέσο επικοινωνίας του συστήματος με το χρήστη, ενώ για την προσέγγιση Β η σειριακή επικοινωνία βοήθα τον χρήστη να μεταφέρει τις μετρήσεις που κατεγράφησαν στον υπολογιστή του συστήματος, σε απομακρυσμένο υπολογιστή με σκοπό την περαιτέρω επεξεργασία. Και στις δύο προσεγγίσεις (Α και Β) υπάρχει η δυνατότητα τόσο της ενσύρματης ζεύξης όσο και της ασύρματης (RF).

Το πρωτόκολλο RS-232C επιλέχθηκε γιατί είναι κατάλληλο και επαρκές για την προτεινόμενη εφαρμογή. Ακόμη ενυπάρχει σε κάθε προσωπικό υπολογιστή, με συνέπεια να γίνεται πιο εύκολη, πιο γρήγορη και πιο οικονομική η υλοποίηση της σειριακής επικοινωνίας.

Η ασύρματη επικοινωνία επιτυγχάνεται με τη μετατροπή των TTL σημάτων σε σήματα RF. Αυτό πραγματοποιείται με χρήση της μονάδας (Module) RTL-DATA-SAW Digital Data RF Transceiver του οίκου Aurel. Το φέρον σήμα της μονάδας είναι στη συχνότητα 433,92 MHz, και τα δεδομένα μεταδίδονται με διαμόρφωση AM.

Το σύστημα, χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα ετερόχρονης σειριακής μετάδοσης και λήψης, (Half Duplex), στη ταχύτητα των 2400 baud. Οι δύο μονάδες της ασύρματης επικοινωνίας συνδέονται σε κατάλληλες κατευθυντικές κεραίες προσανατολισμένες με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνεται η μεγιστοποίηση της μεταδιδόμενης ακτινοβολίας. **[Aurel]**

Κεφάλαιο 4

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ Α

---

4. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ Α

4.1 Εισαγωγή

Όπως έχει ήδη αναπτυχθεί στο Κεφάλαιο 2, με την προτεινόμενη συσκευή γίνεται εφικτή η καταγραφή μετρήσεων της υγρασίας εδάφους και της διατομής του κορμού σε Η/Υ, και με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η δυνατότητα περαιτέρω επεξεργασίας τους. Έτσι, μπορούν οι ειδικοί να εξάγουν συμπεράσματα για το μεθοδικό πότισμα των ελαιώνων.

Η προτεινόμενη υλοποίηση αποτελείται από τρία τμήματα:

- ◆ Τη μονάδα επεξεργασίας, που βασίζεται σε μικροελεγκτή και χρησιμοποιείται για τη συλλογή και τη μετάδοση των μετρήσεων στον Η/Υ. Αυτή η μονάδα είναι τοποθετημένη σε θέση κοντά στα ελαιόδεντρα.
  - ◆ Το λογισμικό του μικροελεγκτή, με το οποίο συντονίζεται η συλλογή, η πρώτη επεξεργασία και η άμεση μετάδοση των δεδομένων από τον ελεγκτή στον Η/Υ, καθώς και ο έλεγχος της άρδευσης.
  - ◆ Το λογισμικό του Η/Υ, το οποίο δέχεται τα δεδομένα, τα καταγράφει και τα παρουσιάζει στους χρήστες με τρόπο τέτοιο, που επιτρέπεται η εξαγωγή συμπερασμάτων για το πότισμα των δέντρων, την ανάπτυξη των φυτών κ.τ.λ.
- [Ιωαν95]**

4.2 Περιγραφή της μονάδας επεξεργασίας

Η μονάδα επεξεργασίας, που βρίσκεται κοντά στα ελαιόδεντρα, είναι μικρών διαστάσεων και προστατεύεται από ένα κατάλληλο περίβλημα, ώστε να μπορεί να λειτουργεί και σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Στην πρόσοψή του, υπάρχουν μια οθόνη υγρών κρυστάλλων, φωτεινές ενδείξεις (LED's) για την κατάσταση λειτουργίας του συστήματος, υποδοχή RS-232 για εφεδρική σύνδεση της μονάδας επεξεργασίας με υπολογιστή, και ένας διακόπτης για το μηδενισμό του συστήματος (reset). Στην πίσω πλευρά του περιβλήματος βρίσκονται οι

υποδοχές των αισθητηρίων, η υποδοχή κεραίας για ασύρματη επικοινωνία και ο διακόπτης τροφοδοσίας.

Η μετάδοση των δεδομένων, και γενικότερα η επικοινωνία της μονάδας επεξεργασίας με τον Η/Υ, γίνεται είτε ασύρματα είτε ενσύρματα. Η ασύρματη επικοινωνία χρησιμοποιείται και πέρα από τη μετάδοση των παραπάνω δεδομένων, για τον έλεγχο της μονάδας επεξεργασίας από τον Η/Υ. Η εφεδρική θύρα RS-232 της μονάδας επεξεργασίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη περίπτωση που η ασύρματη επικοινωνία είναι εκτός λειτουργίας.

Όλα τα λειτουργικά τμήματα της μονάδας επεξεργασίας έχουν τοποθετηθεί σε μία κύρια πλακέτα, εκτός από την οθόνη υγρών κρυστάλλων και το τμήμα ασύρματης επικοινωνίας. Η τροφοδότηση της κύριας πλακέτας γίνεται με τάση 9-12 Volt.

Η κύρια πλακέτα αποτελείται από τα εξής τμήματα:

- ◆ Το τμήμα του μικροελεγκτή αποτελούμενο από τον μικροελεγκτή και τα απαραίτητα για τη λειτουργία του, περιφερειακά.
- ◆ Το τμήμα της μνήμης.

Ο μικροελεγκτής που χρησιμοποιείται είναι ο 80196KC, ο οποίος δε διαθέτει εσωτερική ROM/EPROM για τον κώδικα εκτέλεσης. Για το χρονισμό του μικροελεγκτή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί κρυσταλλικός ταλαντωτής 8 MHz έως και 20 MHz. Στην προκειμένη περίπτωση χρησιμοποιείται ταλαντωτής στα 16 MHz. Ο 80196KC εμπεριέχει μονάδα μετατροπέα A/D, οπότε δεν απαιτείται προσθήκη εξωτερικού A/D.

Για την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του μικροελεγκτή όσο αφορά την τάση τροφοδοσίας, χρησιμοποιείται κατάλληλο κύκλωμα μηδενισμού . Σε περίπτωση που η τάση κυμανθεί εκτός ορίων ανοχής, που είναι $5 \text{ Volt} \pm 10\%$, δίνεται σήμα μηδενισμού στο μικροελεγκτή και διατηρείται, όσο η τάση βρίσκεται εκτός ορίων. Ο παραπάνω τρόπος μηδενισμού, σε συνδυασμό με τον Watchdog Timer του μικροελεγκτή, επαναφέρει το σύστημα από πολλές απρόβλεπτες

καταστάσεις στην ορθή λειτουργία, επιτρέποντας στο σύστημα να λειτουργεί αυτόνομα, χωρίς συνεχή επιτήρηση από τον χρήστη.

Το τμήμα της μνήμης του συστήματος χρησιμοποιείται για την αποθήκευση τόσο του κώδικα όσο και των δεδομένων. Αποτελείται από ολοκληρωμένα τύπου FLASH ή EPROM, όπου αποθηκεύεται ο κώδικας εκτέλεσης και από ολοκληρωμένα τύπου RAM, όπου αποθηκεύονται τα δεδομένα.

Η οθόνη υγρών κρυστάλλων είναι των 16 χαρακτήρων (5x7 Dot Matrix), 2 γραμμών και τροφοδοτείται με τάση 5 Volt. Η μεταφορά δεδομένων και εντολών ελέγχου, γίνεται με παράλληλη επικοινωνία με εύρος διαύλου 8 bit από τη θύρα 1 του μικροελεγκτή. Οι ακροδέκτες P 2.6 και P 2.7 της θύρας 2 του μικροελεγκτή χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των αναγκαίων σημάτων ελέγχου στους αντίστοιχους ακροδέκτες Enable και RS της οθόνης (Παράρτημα A Σχήμα 9-6)

Η μονάδα επεξεργασίας απαιτεί για την ομαλή της λειτουργία μόνο μια μη-σταθεροποιημένη τάση των 9-12 Volt. Εσωτερικά, στην κύρια πλακέτα του ελεγκτή παράγονται για εσωτερική χρήση οι παρακάτω τάσεις:

- ◆ 5 Volt σταθεροποιημένα, για την τροφοδοσία των κοινών ψηφιακών ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, με τη χρήση του σταθεροποιητή τάσης τύπου (voltage regulator) 7805.
- ◆ 12 Volt, ελεγχόμενα on/off, αναγκαία για τον προγραμματισμό της μνήμης τύπου Flash, με τη χρήση του Step- Up Converter MAX734 του οίκου Maxim.
- ◆ 5 Volt ακριβείας (Reference), για τάση αναφοράς του A/D- μετατροπέα του μικροελεγκτή, με τη χρήση του ολοκληρωμένου MAX675 (ή REF02) του οίκου Maxim. Η τάση αναφοράς παρέχει με άνεση 15 mA, που είναι αρκετά για την τροφοδότηση του A/D- μετατροπέα (6 mA). Η τάση αυτή, διατίθεται και στους ακροδέκτες σύνδεσης των αισθητηρίων.

Η απαίτηση της μονάδας επεξεργασίας είναι της τάξεως των 250-300 mA. Το τροφοδοτικό που συνοδεύει τη διάταξη παρέχει την τάση των 12V και την απαραίτητη ισχύ.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι τάση τροφοδοσίας μικρότερη των 9 Volt μπορεί να προκαλέσει απόκλιση στην τάση αναφοράς των 5 Volt, ιδίως όταν αυτή η τάση

χρησιμοποιείται και από εξωτερικά κυκλώματα όπως τα αισθητήρια. Τάση μεγαλύτερη των 12 Volt μπορεί να προκαλέσει υπερβολική αύξηση της θερμοκρασίας στο σταθεροποιητή της βασικής τάσης τροφοδοσίας των 5 Volt.

4.3 Περιγραφή του λογισμικού

Έχουν αναπτυχθεί δύο προγράμματα, ένα για τη μονάδα επεξεργασίας και ένα για τον υπολογιστή. Το πρόγραμμα της μονάδας επεξεργασίας υλοποιεί τις διαδικασίες της συλλογής των μετρήσεων από τα αισθητήρια, τον αλγόριθμο ελέγχου της άρδευσης και προσφέρει δυνατότητες άμεσης παρέμβασης και επέμβασης, όπως διαχείριση της οθόνης υγρών κρυστάλλων και παροχή σειριακής επικοινωνίας.

Το πρόγραμμα του υπολογιστή προβάλλει στην οθόνη οποιαδήποτε πληροφορία δέχεται από τον ελεγκτή. Αυτή η πληροφορία είναι οι συνεχώς ανανεωμένες περιβαλλοντικές μετρήσεις.

4.3.1 Ο αλγόριθμος της μονάδας επεξεργασίας

Το διάγραμμα ροής, το οποίο απεικονίζεται στο σχήμα που ακολουθεί, δείχνει τη δομή και τη σειρά διεξαγωγής των επιμέρους διαδικασιών του προγράμματος της μονάδας επεξεργασίας. Η ροή του προγράμματος μπορεί σφαιρικά να διακοπεί σε οποιοδήποτε σημείο. Έχουν προβλεφθεί κρίσιμα σημεία, όπου δεν επιτρέπεται η διακοπή (interrupt). Οι διακοπές προκαλούνται από το χρονιστή (timer) του μικροελεγκτή, τον εξωτερικό διακόπτη μηδενισμού (Reset) ή όταν λαμβάνεται κατάλληλο σήμα, από τη σειριακή θύρα RS232.

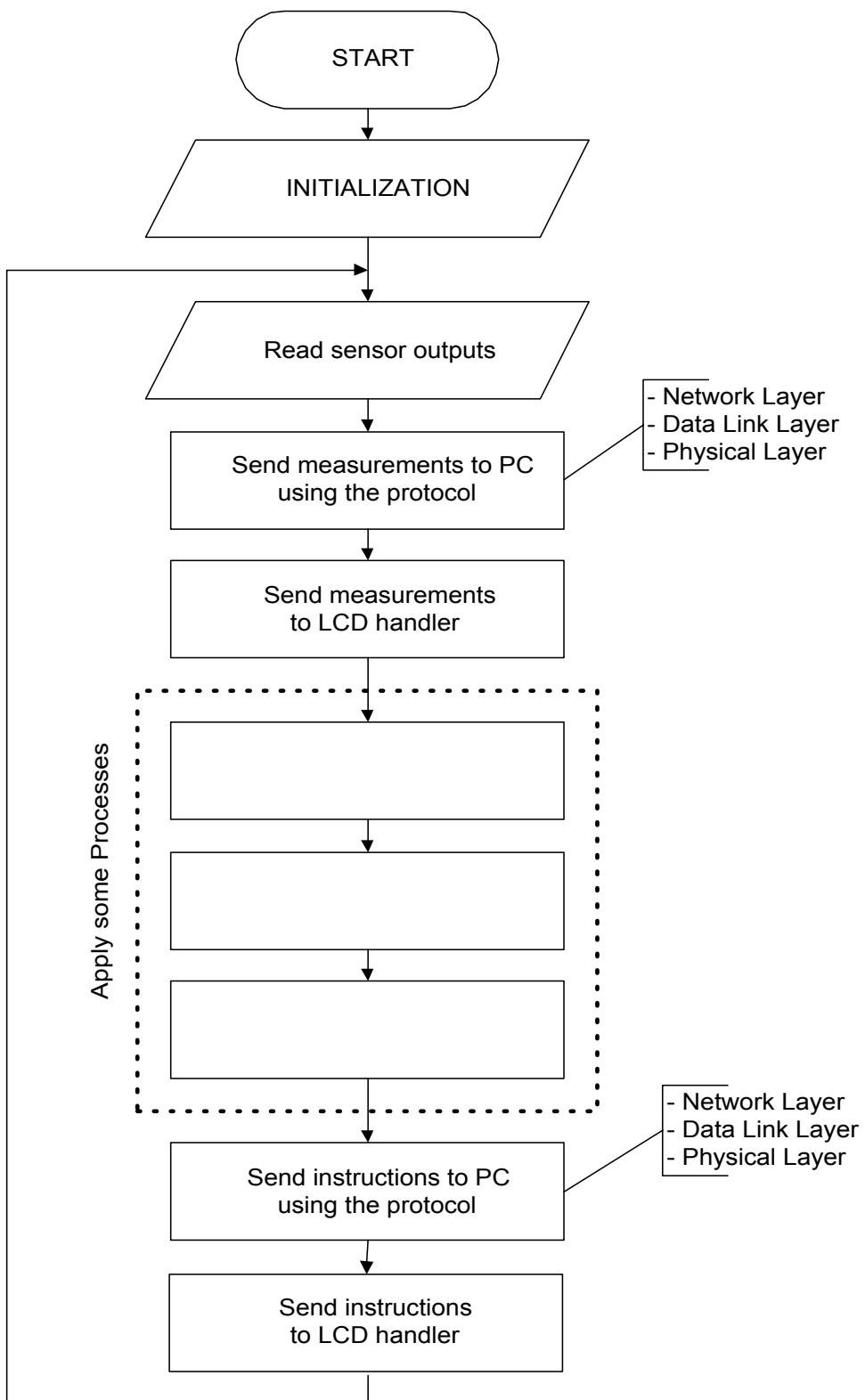
Περιγράφοντας το διάγραμμα ισχύουν τα ακόλουθα: Αμέσως μετά την εκκίνηση, ή μετά από μηδενισμό αρχικοποιούνται οι ειδικοί καταχωρητές, άλλες απαραίτητες μεταβλητές, η οθόνη υγρών κρυστάλλων και καθορίζονται οι παράμετροι της σειριακής επικοινωνίας με τον υπολογιστή.

Ακολουθεί ο κύριος και με χωρίς τέλος βρόγχος του προγράμματος. Αν δε διακοπεί από εισερχόμενες διακοπές (interrupts) εκτελεί με τη σειρά τις

διαδικασίες της συλλογής των μετρήσεων, της σειριακής επικοινωνίας και της ενημέρωσης της οθόνης υγρών κρυστάλλων.

Η πρώτη ενέργεια που γίνεται στο βρόγχο, είναι η ανάγνωση των μετρήσεων των αισθητηρίων, από τις 8 αναλογικές εισόδους του μικροελεγκτή, που είναι σε μορφή τάσης. Στην συνέχεια, εκτελείται ο αλγόριθμος ελέγχου όπου λαμβάνονται αποφάσεις για την άρδευση. Έπειτα, προετοιμάζονται οι μετρήσεις σε πακέτα προς μετάδοση και η διαδικασία, που εφαρμόζει το πρωτόκολλο ABP αναλαμβάνει να τα μεταδώσει. Ακόμη, στέλνονται τα δεδομένα στη διαδικασία διαχείρισης της οθόνης υγρών κρυστάλλων.

Σχήμα 4-1 Διάγραμμα ροής του προγράμματος της μονάδας επεξεργασίας

Η διαδικασία διαχείρισης της οθόνης υγρών κρυστάλλων αναλαμβάνει την οργανωμένη προβολή της πληροφορίας σε μία μικρή οθόνη υγρών κρυστάλλων των 2x16 χαρακτήρων. Η ένδειξη της έχει δυο καταστάσεις:

- 1) Την ένδειξη των 4 πρώτων συνεχώς μετρούμενων πραγματικών τιμών.
- 2) Την ένδειξη των 4 δευτέρων. Η αλλαγή της κατάστασης γίνεται κυκλικά.

Η εναλλαγή προκαλείται είτε με το πάτημα κατάλληλου πλήκτρου στην πρόσοψη του περιβλήματος της μονάδας επεξεργασίας είτε από ειδικό σήμα ελέγχου που προέρχεται μέσω σειριακής σύνδεσης από τον υπολογιστή.

Η λήψη πληροφορίας από τη σειριακή γραμμή επικοινωνίας εκτελείται από ιδιαίτερη διαδικασία, η οποία ενεργοποιείται όταν εμφανιστεί σήμα στη γραμμή λήψης (interrupt routine) και αποκωδικοποιείται, όταν εφαρμοστεί το πρωτόκολλο ABP.

4.3.2 Ο αλγόριθμος του υπολογιστή

Το πρόγραμμα του υπολογιστή επεξεργάζεται τα δεδομένα, που λαμβάνει από τη μονάδα επεξεργασίας, τα εμφανίζει στην οθόνη και τα αποθηκεύει σε αρχείο. Επίσης, επιτρέπει στο χρήστη να αρχικοποιήσει τη σειριακή θύρα του Η/Υ.

Κεφάλαιο 5

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ Β

---

5. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ Β

5.1 Εισαγωγή

Όπως έχει ήδη αναπτυχθεί στο Κεφάλαιο 2 με το παρόν σύστημα γίνεται εφικτή η καταγραφή μετρήσεων της υγρασίας του εδάφους και της διατομής του κορμού σε Η/Υ. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η δυνατότητα περαιτέρω επεξεργασίας τους, ώστε να μπορούν οι ειδικοί να εξάγουν συμπεράσματα για το μεθοδικό πότισμα των ελαιώνων.

Η παρούσα υλοποίηση αποτελείται από δυο τμήματα:

- ◆ Τον υπολογιστή, ο οποίος χρησιμοποιείται για τη συλλογή των δεδομένων και περιέχει κατάλληλες κάρτες δειγματοληψίας και ψηφιακής εξόδου. Αυτός είναι τοποθετημένος σε θέση κοντά στα ελαιόδεντρα.
- ◆ Το λογισμικό του Η/Υ, το οποίο δέχεται τα δεδομένα τα καταγράφει και τα παρουσιάζει στους χρήστες με τρόπο τέτοιο, που επιτρέπεται η εξαγωγή συμπερασμάτων για το πότισμα των δέντρων, την ανάπτυξη των φυτών κτλ, ενώ παράλληλα αναλαμβάνει και τον έλεγχο της άρδευσης.

5.2 Περιγραφή του υπολογιστή

Ο υπολογιστής που βρίσκεται κοντά στα ελαιόδεντρα περιέχει δύο κάρτες χαμηλού κόστους του οίκου Advantech την κάρτα δειγματοληψίας τύπου PCI-813 και την κάρτα ψηφιακής εξόδου τύπου PCI-724. Με την βοήθειά τους, γίνεται η δειγματοληψία των δεδομένων και η ελεγχόμενη άρδευση.

Η κάρτα δειγματοληψίας PCI-813 είναι εξοπλισμένη με 32 απομονωμένες ασύμμετρες αναλογικές εισόδους. Τα χαρακτηριστικά της την καθιστούν κατάλληλη για μια μεγάλη ποικιλία βιομηχανικών και εργαστηριακών εφαρμογών, όπως μετρήσεις δεδομένων από αισθητήρες, συλλογή και μετρήσεις κυματομορφών, έλεγχο διαδικασιών και μεταβατική ανάλυση συστημάτων. [813-94]

Μερικά από τα χαρακτηριστικά της κάρτας δειγματοληψίας PCL-813 είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Διαθέτει 32 ασύμμετρες απομονωμένες εισόδους.
- ◆ Διαθέτει μετατροπέα αναλογικού σήματος σε ψηφιακό ανάλυσης 12 bit.
- ◆ Διαθέτει προγραμματιζόμενες κλίμακες αναλογικών εισόδων:
+/-5V, +/-2.5V, +/-1.25V, +/-0.625V, 0-10V, 0-5V, 0-2.5V, 0-1.25V.
- ◆ Υποστηρίζει σκανδαλισμό μέσω λογισμικού.
- ◆ Παρέχονται οδηγοί (drivers) σε διάφορες γλώσσες προγραμματισμού όπως Basic, Pascal, C.

Στο Παράρτημα Β δίδονται τεχνικές λεπτομέρειες για την κάρτα δειγματοληψίας.

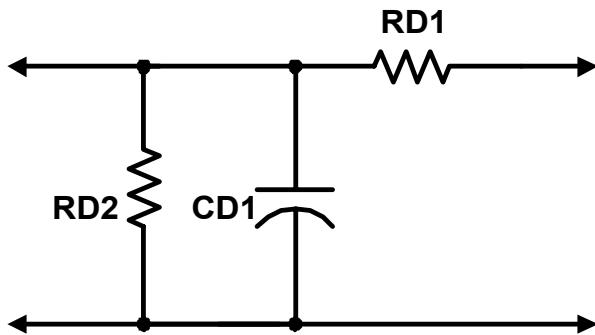
Η κάρτα δειγματοληψίας συνδέεται με τη βιομηχανική τερματική πλακέτα τύπου PCLD-881 του οίκου Advantech. Η κάρτα PCLD-881 είναι σχεδιασμένη για καλωδίωση σήματος σε βιομηχανικές εφαρμογές πεδίου. Μπορεί να συνδεθεί σε ψηφιακές και αναλογικές θύρες διαφόρων PCLabCard με συνδετήρα 37 επαφών τύπου D. Σχεδιάστηκε ειδικά για να πληρεί τις απαιτήσεις παθητικών σημάτων.**[813-94]**

Τα χαρακτηριστικά της κάρτας PCLD-881 είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Χαμηλού κόστους γενική τερματική πλακέτα για βιομηχανικές εφαρμογές
- ◆ 40 τερματικά σημεία για μια μόνο θύρα DB-37
- ◆ Δεσμευμένος χώρος για κυκλώματα διαμόρφωσης σήματος όπως χαμηλοπερατά φίλτρα διακλαδωτές ρεύματος και εξασθενητές τάσης.
- ◆ Η βιομηχανικό τύπου τερματική συσκευή επιτρέπει ασφαλείς συνδέσεις σημάτων κάτω από δύσκολες συνθήκες

Σε κάθε είσοδο της κάρτας PCLD-881 τοποθετείται η ηλεκτρονική διάταξη του σχήματος 5-1. Ανάλογα με την περίπτωση του σήματος επιλέγονται οι τιμές των στοιχείων του κυκλώματος.

Σχήμα 5-1 Το κύκλωμα προσαρμογής εισόδου της PCLD-881

Περιπτώσεις:

1. Απευθείας σύνδεση

$$RD1=0\Omega$$

RD2= παραλείπεται

CD1= παραλείπεται

2. Χαμηλοπερατό φίλτρο με συχνότητα αποκοπής 1.6KHz

$$RD1=10K\Omega$$

RD2= παραλείπεται

CD1=-10nF

3. 10:1 πολλαπλασιαστής τάσης

$$RD1=9K\Omega$$

$$RD2=1K\Omega$$

CD1= παραλείπεται

Η συγκεκριμένη διάταξη χρησιμοποιήθηκε στα πρώτα 12 κανάλια τις κάρτας στην παρούσα υλοποίηση.

4. Μετατροπή της περιοχής 4 έως 20 mA σε 1 έως 5V DC

RD1=0Ω

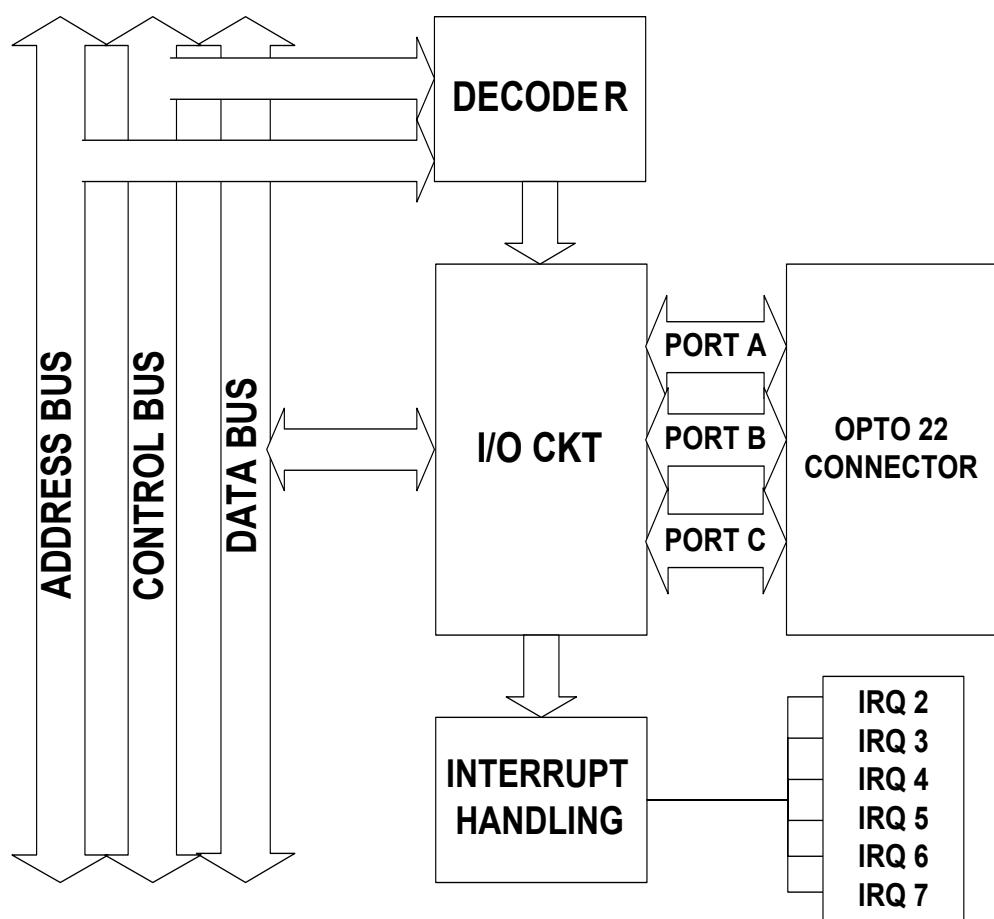
RD2=250Ω 0.1%

CD1= παραλείπεται

Σε αυτήν την κάρτα συνδέθηκαν 32 αισθητήρες με τα κατάλληλα κυκλώματα οδήγησης όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

CHANNEL 0	LVDT
CHANNEL 1	LVDT
CHANNEL 2	LVDT
CHANNEL 3	LVDT
CHANNEL 4	LVDT
CHANNEL 5	LVDT
CHANNEL 6	LVDT
CHANNEL 7	LVDT
CHANNEL 8	LVDT
CHANNEL 9	LVDT
CHANNEL 10	LVDT
CHANNEL 11	LVDT
CHANNEL 12	BLOCK
CHANNEL 13	BLOCK
CHANNEL 14	BLOCK
CHANNEL 15	BLOCK
CHANNEL 16	BLOCK
CHANNEL 17	BLOCK
CHANNEL 18	BLOCK
CHANNEL 19	BLOCK
CHANNEL 20	BLOCK
CHANNEL 21	BLOCK
CHANNEL 22	BLOCK
CHANNEL 23	BLOCK
CHANNEL 24	TENSIOMETER
CHANNEL 25	TENSIOMETER
CHANNEL 26	TENSIOMETER
CHANNEL 27	TENSIOMETER
CHANNEL 28	TENSIOMETER
CHANNEL 29	TENSIOMETER
CHANNEL 30	
CHANNEL 31	

Η κάρτα ψηφιακής εξόδου PCL-724 παρέχει 24 γραμμές παράλληλης ψηφιακής εισόδου/εξόδου και προσομοιώνει το ρυθμό 0 του προγραμματιζόμενου ολοκληρωμένου περιφερειακής διασύνδεσης 8255. Με τον 50 επαφών, συμβατό κατά OPTO-22 συνδετήρα, η PCL-724 είναι κατάλληλη ειδικά για τον έλεγχο SSR (Solid State Relay). Επιπρόσθετα, μια γραμμή της κάρτας PCL-724 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δημιουργηθεί ένα hardware interrupt στον υπολογιστή. Το παρακάτω σχηματικό διάγραμμα δίνει μια γενική εικόνα. [724-94]

Σχήμα 5-2 Σχηματικό διάγραμμα της κάρτας ψηφιακής εξόδου PCL-724

Η κάρτα PCL-724 έχει πολλές εφαρμογές μερικές από τις οποίες είναι οι ακόλουθες

- ◆ Παρακολούθηση και έλεγχος βιομηχανικών εναλλασσομένων ή συνεχών εισόδων /εξόδων.
- ◆ Παρακολούθηση και έλεγχος relay και διακοπτών.
- ◆ Παράλληλη μεταφορά δεδομένων
- ◆ Ανίχνευση σημάτων λογικής TTL, DTL και CMOS.
- ◆ Για οδήγηση led ένδειξης

Στο Παράρτημα Γ δίδονται τεχνικές λεπτομέρειες για την κάρτα PCL-724.

5.3 Το λογισμικό του υπολογιστή

Το πρόγραμμα του υπολογιστή παρέχει στο χρήστη μια άμεση εικόνα της κατάστασης των μεγεθών, που παρακολουθούνται με τους αισθητήρες. Παράλληλα, οι τιμές αυτές καταγράφονται σε αρχείο, το οποίο φέρει ως όνομα την ημερομηνία της ημέρας που έγιναν οι μετρήσεις. Η καταγραφή σε αρχείο γίνεται ανά 15 λεπτά της ώρας, περίοδος η οποία προτείνεται από τους γεωπόνους του Ινστιτούτου Ελιάς. Επίσης, με έναν κατάλληλο αλγόριθμο ελέγχεται η διαδικασία ποτίσματος.

Κεφάλαιο 6

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

---

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

6.1 Σύγκριση των προσεγγίσεων Α και Β.

Στα πλαίσια του προβλήματος της άρδευσης που τέθηκε από το Ινστιτούτο Ελιάς προέκυψαν οι δύο προσεγγίσεις που περιγράφονται παραπάνω, οι οποίες είναι ικανές να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Ωστόσο και στις δύο προσεγγίσεις υπάρχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα τα οποία θα παρουσιαστούν παρακάτω.

Και οι δύο προσεγγίσεις επιτρέπουν την παρακολούθηση των φυσικών μεγεθών που απαιτούνται. Όμως, η προσέγγιση Α είναι πολύ πιο φθηνή συγκρινόμενη με την προσέγγιση Β. Και αυτό γιατί, δεν καθιστά αναγκαία την αγορά ενός υπολογιστή, αφού όπως δείχθηκε μπορεί να λειτουργήσει και χωρίς αυτόν, σε αντίθεση με τη προσέγγιση Β, όπου ο υπολογιστής αποτελεί μέρος του συστήματος. Η προσέγγιση Α είναι ευέλικτη αφού επιτρέπει παραλλαγές σε αντίθεση με την προσέγγιση Β. Το πλεονέκτημα της προσέγγιση Β ως προς την Α είναι ότι υλοποιείται σε σύντομο χρονικό διάστημα, αφού τα βασικά της μέρη είναι βιομηχανικές κάρτες. Σε επίπεδο μετρήσεων τόσο η Α όσο και η Β είναι αξιόπιστες. Επίσης, η προσέγγιση Α μπορεί να εξελιχθεί σε βιομηχανικό προϊόν χαμηλού κόστους κατάλληλο να χρησιμοποιηθεί και από αγρότες σε οποιαδήποτε καλλιέργεια, σε αντίθεση με την Β που αποτελεί κυρίως εργαστηριακή λύση.

6.2 Αποτελέσματα

Παρακάτω ακολουθεί μια σειρά από μετρήσεις από τον τόπο παρακολούθησης. Συγκεκριμένα οι μετρήσεις αυτές έχουν ληφθεί κατά την διάρκεια της 31/10/1998 και της 3/11/1998. Οι μετρήσεις της 31/10 έχουν γίνει όταν τα λυσίμετρα ήταν απότιστα ενώ της 3/11 μετά από πότισμα. Οι μετρήσεις αυτές αποθηκεύθηκαν σε αρχεία τα οποία περιέχουν στην αρχή την ημερομηνία, τις μονάδες των καναλιών και τις μετρήσεις των 32 αισθητήρων μαζί με τον

χρόνο δειγματοληψίας. Η μορφή των αρχείων είναι τέτοια, έτσι ώστε ο χρήστης να μπορεί να τα επεξεργαστεί σε οποιοδήποτε λογισμικό πακέτο όπως στο EXCEL χωρίς καμία μεταβολή. Η δειγματοληψία γίνεται κάθε 15 λεπτά καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας, ενώ κάθε ημέρα αλλάζει το αρχείο αποθήκευσης. Εδώ, δίδονται μετρήσεις από τις 0.00πμ έως τις 4.00π.μ.

Οι ενδείξεις C0 έως C11 είναι οι τιμές εξόδου των LVDT, από C12 έως C23 είναι οι τιμές εξόδου των Blocks, ενώ από C24 έως C30 είναι οι τιμές εξόδου των τενσιομέτρων. Κάθε λυσίμετρο έχει τουλάχιστον δυο αισθητήρια.

Από την μελέτη των αποτελεσμάτων φαίνεται η διαφορά των μετρήσεων πριν και μετά την άρδευση. Για παράδειγμα το λυσίμετρο το οποίο παρακολουθείται από το C0 LVDT είχε στις 12 τα μεσάνυχτα της 31/10 μια τιμή της τάξεως των -4,21143V ενώ για την ίδια ώρα της 3/11 είχε -4,27246V. Δηλαδή, παρατηρείται μια αύξηση του κορμού η οποία αντιστοιχεί σε 0,06103V. Για το ίδιο λυσίμετρο την ίδια ώρα το Block C12 δίνει για την 31/10 μια τιμή 3,92090V ενώ για την 3/11 3,20068V. Τέλος το τενσιόμετρο C24 του λυσιμέτρου στην ίδια ώρα δίνει 2,89551V και 2,90283V και την 31/10 και την 3/11 αντίστοιχα. Είναι, δηλαδή, ευκρινής η μεταβολή των φυσικών μεγεθών πριν και μετά την άρδευση.

Κεφάλαιο 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ

---

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ

Στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας σχεδιάσθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα με δύο προσεγγίσεις Α και Β, με σκοπό να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της αυτόματης άρδευσης σε ελαιώνες, στα πλαίσια της συνεργασίας σε ερευνητικό πρόγραμμα του Πολυτεχνείου Κρήτης με το Ινστιτούτο Ελιάς. Τόσο η προσέγγιση Α όσο και η Β είναι το ίδιο αξιόπιστες, όπου η προσέγγιση Α στοχεύει στην ανάπτυξη προϊόντος για χρήση από τους αγρότες ενώ η Β έχει εργαστηριακό προσανατολισμό. Η δοκιμή της λειτουργίας της προσέγγισης Β στον τόπο εγκατάστασης έδειξε τη χρησιμότητα και την αξιοπιστία της συσκευής καθώς αυτοματοποιήθηκαν όλες οι λειτουργίες, η καταγραφή των μεγεθών και το πότισμα.

Η ευελιξία της προσέγγισης Α μπορεί να αυξηθεί περισσότερο στο μέλλον με την αντικατάσταση των ολοκληρωμένων κυκλωμάτων ψηφιακής λογικής με προγραμματιζόμενα ολοκληρωμένα (FPGA's κ.λ.π.), οπότε ο επανασχεδιασμός της λογικής ελέγχου γίνεται πολύ ευχερής. Επίσης, μειώνονται δραστικά το κόστος και το μέγεθος της συσκευής, παράγοντες σημαντικοί για την ανάπτυξη τελικού προϊόντος.

Επίσης, μια σημαντική όσο και αναγκαία μελλοντική επέκταση για την προσέγγιση Α, είναι η δημιουργία ενός αναλογικού πολυπλέκτη, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στο σύστημα της παρακολούθησης περισσοτέρων από 8 αισθητηρίων.

Μια μελλοντική επέκταση που αυξάνει την αξιοπιστία του συστήματος είναι η αλλαγή του φυσικού επιπέδου της σειριακής επικοινωνίας (δηλ. της RS-232), με ένα άλλο πιο αξιόπιστο πρωτόκολλο (π.χ RS425).

Μια σημαντική αναβάθμιση του συστήματος είναι η χρήση ασαφούς λογικής (Fuzzy Logic) με την οποία βελτιώνεται η ανάπτυξη των ελαιοδέντρων. Επίσης, η χρήση νευρωνικών αλγορίθμων στο σύστημα ελέγχου πετυχαίνει την καλλίτερη προσαρμογή του συστήματος άρδευσης στις τοπικές ανάγκες κάθε καλλιέργειας.

Επιπλέον, ακόμα μια ενδιαφέρουσα μελλοντική επέκταση είναι η παροχή της δυνατότητας στους υπεύθυνους των ελαιώνων να συμπληρώνουν το λογισμικό με δικούς τους κανόνες ελέγχου (παραμετροποίηση), ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερος έλεγχος σε περιπτώσεις που δεν είχαν προβλεφτεί αρχικά. Αυτό μπορεί να γίνει με τη δημιουργία ενός user interface που να δίνει μεγαλύτερη δυνατότητα παρεμβολής στο χρήστη.

Κεφάλαιο 8

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

---

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [Skye95] Skye Instruments LTD: SKT-600 Series Tensiometer, 1995.
- [Tom88] Tompkins W., Webster J.: Interfacing Sensors to the IBM-PC, Prentice Hall, New Jersey, 1988.
- [Ιωαν95] Ιωαννίδης Θ.: Σχεδιασμός και Υλοποίηση Γενικευμένης Διάταξης Ελέγχου με Μικροελεγκτή και Εφαρμογή σε Έλεγχο βασισμένο στην Ασαφή Λογική, Διπλωματική Εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά, 1995.
- [813-94] Advantech Co Ltd: PCL-813 32-Channel Single-ended Isolate Analog Input Card, Taiwan, 1994
- [724-94] Advantech Co Ltd: PCL-724 24 bit Digital I/O Card, Taiwan, 1994
- [FAIR95] Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Χανίων: Πρακτικά από το πρόγραμμα FAIR-CT-95-0030
- [Sow98] Sowacs.com: Gypsum Block/ Electrical Resistance, 1998
- [Aurel] Manual Aurel Wireless System: Digital Data RF Transceiver
- [1] Schilling, D. L. [et al.]: Electronic Circuits, 3rd ed. McGraw Hill, New York, 1989.
- [2] Mano, M.: Ψηφιακή Σχεδίαση, 2η έκδοση Prentice-Hall - Παπασωτηρίου, Αθήνα, 1992.
- [3] Walrand J.: Communication Networks, Irwin, Boston, 1993.
- [4] Rudolph G., Rudolph S.: C-Crash-Kurs, McGraw Hill, Hamburg, 1990.
- [5] Schafer T., Chevalier M.: Distributed Motor Control Using the 80C196KB, Intel - Application Note, 1989.
- [6] Ryan D. P.: MCS-96 Analog Aquisition Primer, Intel - Application Note, December 1987.
- [7] Yoder D.: Memory Expansion for the 8096, Intel - Application Brief, April 1989.

-
- [8] Intel, 80C196KC User's Guide, Intel Development Literature, California, October 1990.
  - [9] Intel, EV80C196KB Microcontroller Evaluation Board Users Manual, Intel Development Literature, California, 1989.
  - [10] Intel, MCS-96 Macro Assembler User's Guide, Intel Development Solutions, May 1990.
  - [11] Intel, iC-96 Compiler User's Guide, Intel Development Solutions, November 1991.
  - [12] Intel, ICE-196KC/PC In-circuit Emulator User's Guide, Intel Development Solutions, October 1990.
  - [13] Intel, Embedded Microcontrollers and Processors, Data Book, Volume I, 1995.
  - [14] Dallas Semiconductor, Product Databook, 1992-93.
  - [15] Linear-IC, Memory Products, Logic-IC and other Data Books, several Vendors.
  - [16] Michelakis N., and Barbopoulou E., 1997. Olive tree diameter variations under irrigation based on plant and soil parameters. Presented at the Third International Symposium on Olive Growing. Under edition
  - [17] Kozolwski, T.T. 1965. Expansion and contraction of plants. Advan. Frontiers Plant Sci. :10:63-74
  - [18] Michelakis N., 1997. Daily Stem Diameter Variations as indicators to optimize olive tree irrigation scheduling. Proceeding of the second International Symposium on irrigation of Horticultural Crops, Acta Horticultural, 449(1): 297-304
  - [19] Σφακιωτάκης , Ε. Μ., 1993. Μαθήματα Ελαιοκονομίας, TypoMan, Θεσσαλονίκη.

Κεφάλαιο 9

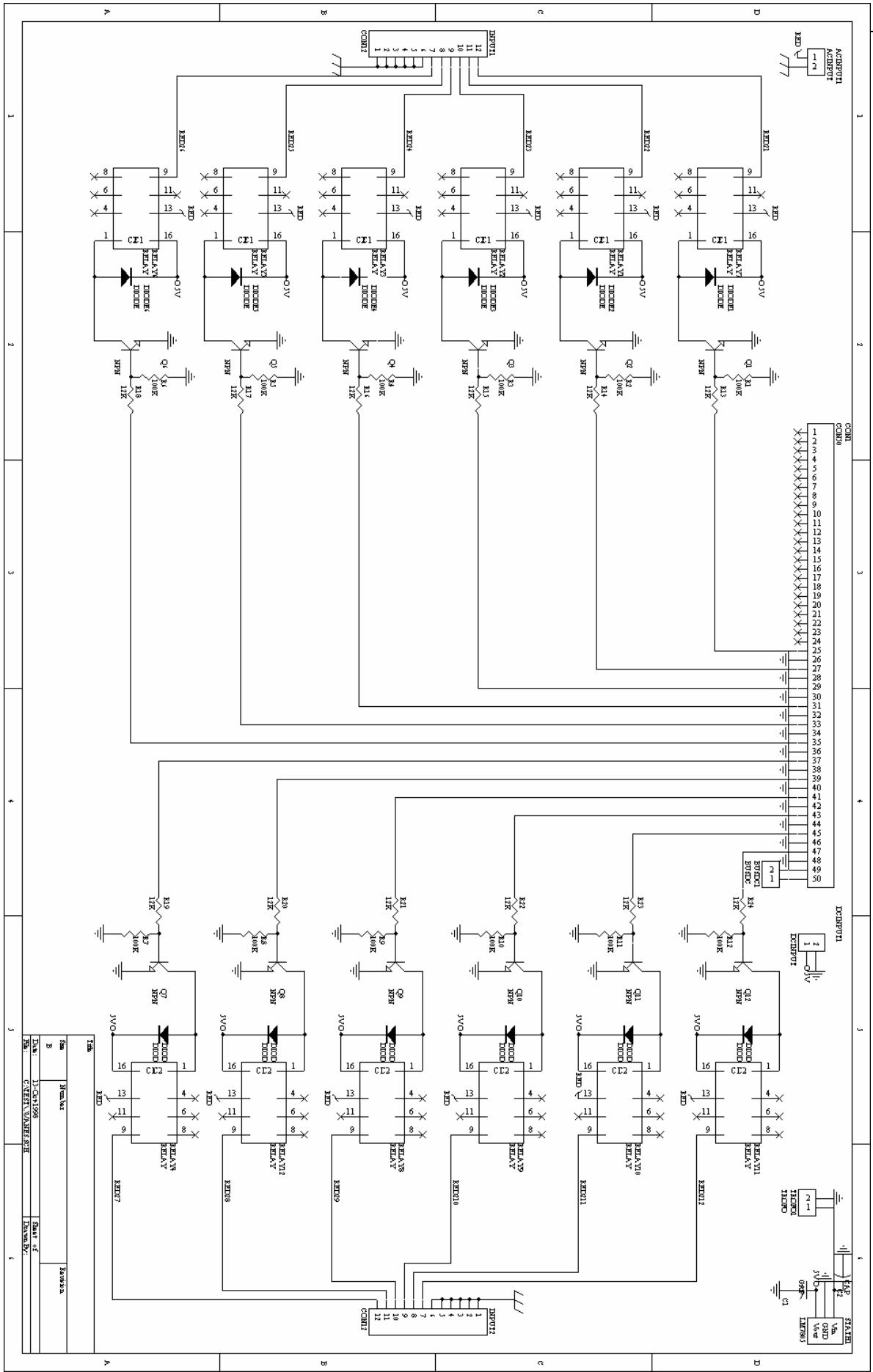
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

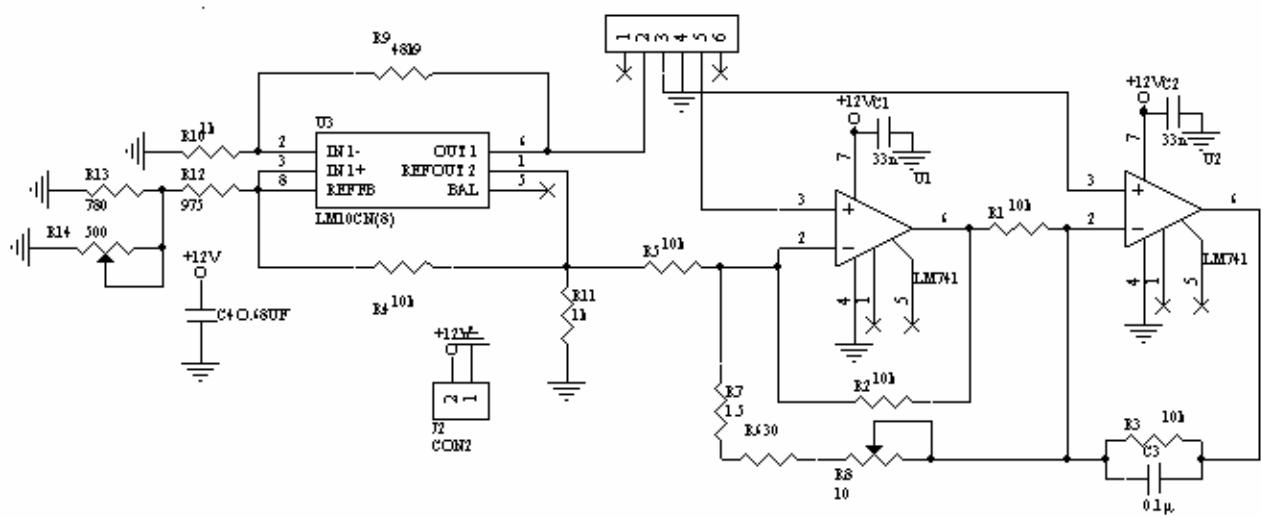
---

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

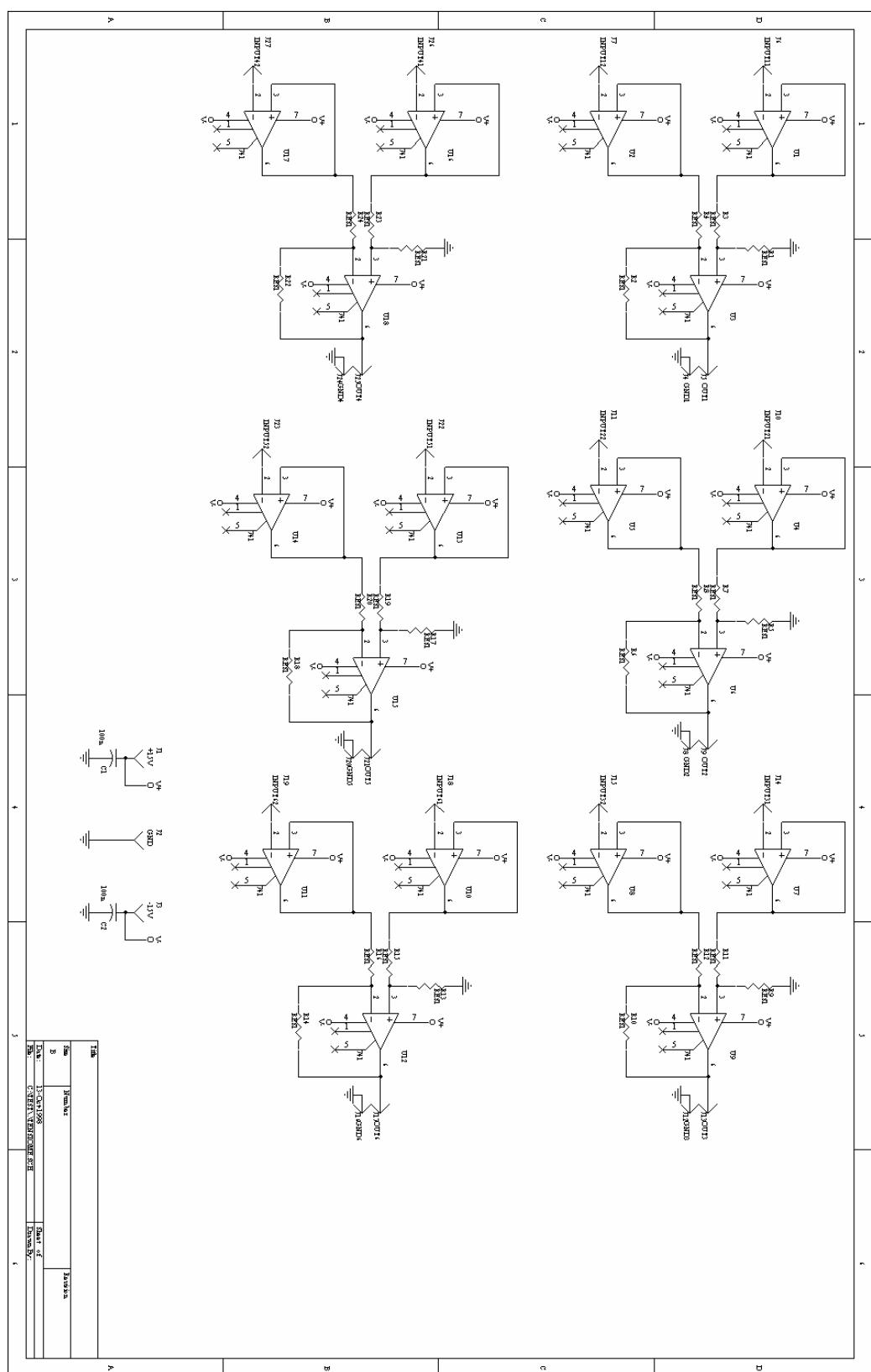
Στο παράρτημα αυτό δίνονται τα σχηματικά διαγράμματα των κυκλωμάτων οδήγησης των αισθητήρων και των ηλεκτρικών βανών, καθώς και το pin out του 80196. Πιο συγκεκριμένα, στο **Σχήμα 9-1** δίνεται το σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης των ηλεκτρικών βανών, στο **Σχήμα 9-2** δίνεται το σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του εργαστηριακού τενσιομέτρου, στο **Σχήμα 9-3** δίνεται το σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του βιομηχανικού τενσιομέτρου, στο **Σχήμα 9-4** δίνεται το σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του LVDT, στο **Σχήμα 9-5** δίνεται το σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του Block, στο **Σχήμα 9-6** δίνεται το pin out του 80196.

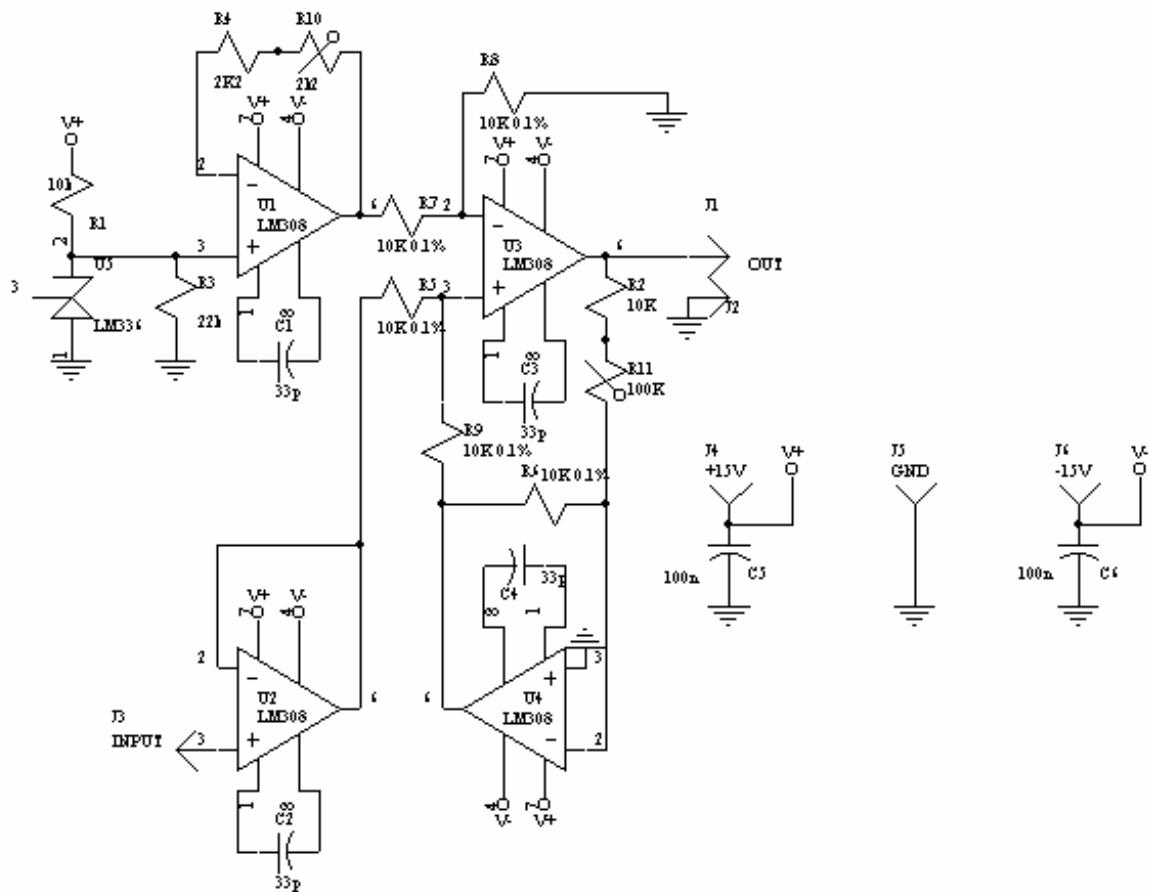
Σχήμα 9-1 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης των ηλεκτροβανών

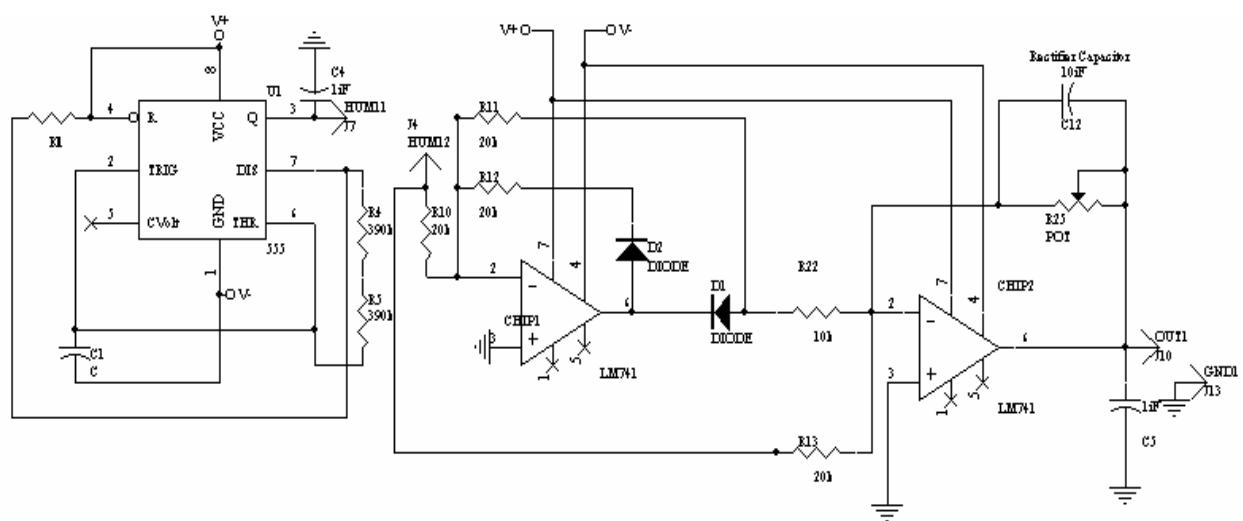
Σχήμα 9-2 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του εργαστηριακού τενσιομέτρου

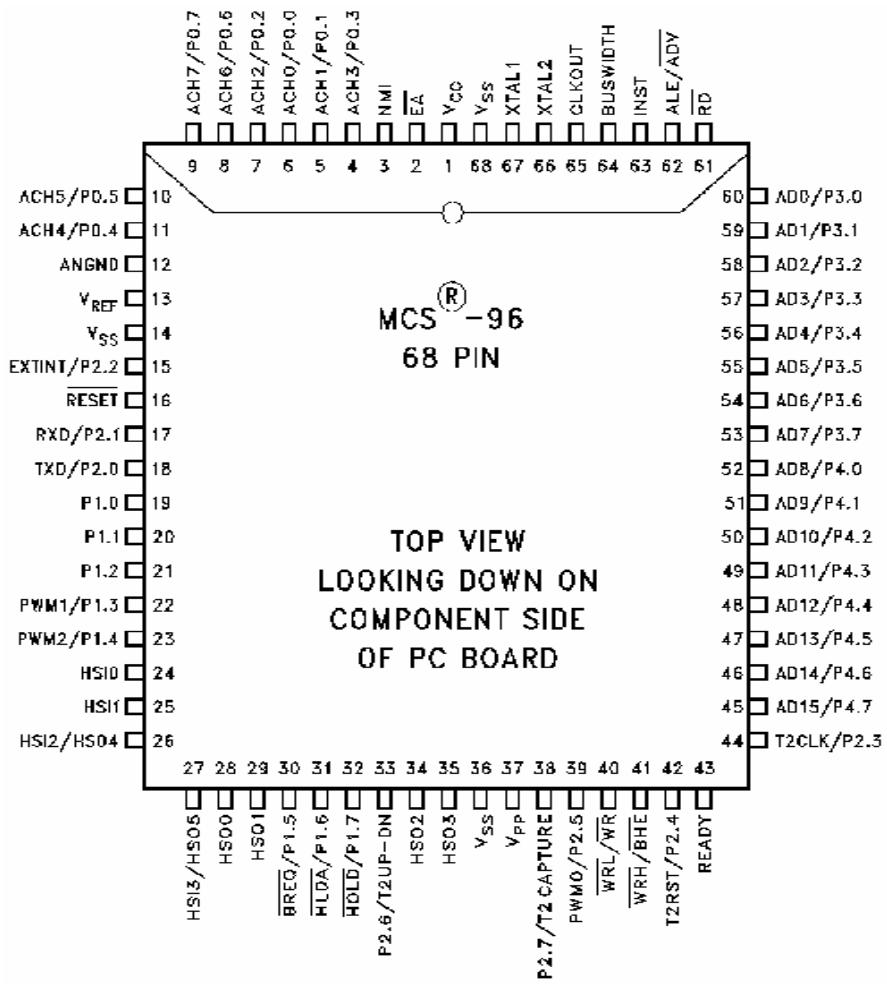
Σχήμα 9-3 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του βιομηχανικού τενσιομέτρου

Σχήμα 9-4 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του LVDT

Σχήμα 9-5 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του Block

Σχήμα 9-6 Οι ακροδέκτες του 80196KC

Κεφάλαιο 10

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

---

10. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Στο Παράρτημα Β δίδονται τεχνικές λεπτομέρειες για την κάρτα δειγματοληψίας PCL-813b.

Χαρακτηριστικά αναλογικής εισόδου (μετατροπέας A/D)

Κανάλια	32 ασύμμετρα με απομόνωση
Ανάλυση	12 bit επιτυχούς προσέγγισης
Περιοχή εισόδων	διπολική προγραμματιζόμενη μέσω λογισμικού +/- 5V, +/-2.5V, +/-1.25V, +/-0.625V μονοπολική προγραμματιζόμενη μέσω λογισμικού 0-10V, 0-5V, 0-0.5V, 0-1.25V
Μετατροπέας	AD574 ή ισοδύναμος με χρόνο μετατροπής 25μsec
Μέσο μεταφοράς δεδομένων	25K μέγιστο, έλεγχος μέσω λογισμικού
Τάση απομόνωσης	> 500V DC από είσοδο έως έξοδο
Ακρίβεια	0.01% +/-1LSB
Μη γραμμικότητα	+/- 1bit μέγιστο
Ενίσχυση	X1, X2, X4, X8 προγραμματιζόμενη μέσω λογισμικού
Ρυθμός σκανδαλισμού	μέσω λογισμικού
Θερμοκρασιακός συντελεστής	+/-25 ppm ανά βαθμό Κελσίου
Υπέρταση	συνεχής +/-30V μέγιστη
Αντίσταση εισόδου	>10 MΩ

Γενικά χαρακτηριστικά

Κατανάλωση ισχύος	στα +5V 660mA τυπικά στα +12V 140mA τυπικά
Συνδετήρας εισόδων εξόδων (I/O)	συνδετήρας 37 επαφών τύπου D για τη θύρα αναλογικών εισόδων
Θερμοκρασία λειτουργίας	0 έως 50 βαθμούς Κελσίου
Θερμοκρασία αποθήκευσης	από -20 έως 50 βαθμούς Κελσίου
Διαστάσεις πλακέτας	99mm X 219mm
Βάρος	210 gm

Επιλογή διευθύνσεων εισόδου-εξόδου (I/O)

Οι περισσότερες περιφερειακές συσκευές και κάρτες διασύνδεσης ελέγχονται από τις I/O θύρες και το bus των προσωπικών υπολογιστών. Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, έτσι ώστε να μην υπάρχουν συγκρούσεις μεταξύ των άλλων και της κάρτας δειγματοληψίας PCL-813. Η κάρτα PCL-813 χρησιμοποιεί 16 περιοχές διευθύνσεων στην περιοχή εισόδου-εξόδου του υπολογιστή. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται ο χάρτης των διευθύνσεων της θύρας εισόδου-εξόδου. Οι βασικές διευθύνσεις της θύρας εισόδου-εξόδου επιλέγονται από ένα DIP switch 6 θέσεων (SW1) που βρίσκεται πάνω στην κάρτα PCL-813. Οι κατάλληλες διευθύνσεις είναι από 000h έως 3F0h, ενώ η αρχική διεύθυνση της κάρτας είναι 220h. Αν υπάρχει όμως σύγκρουση με άλλη περιφερειακή συσκευή ή κάρτα, τότε επιλέγεται διαφορετική διεύθυνση.

I/O διεύθυνση	Θέση διακοπτών					
	1	2	3	4	5	6
Δεκαεξαδικό	A9	A8	A7	A6	A5	A4
000-100	0	0	0	0	0	0
100-10F	0	1	0	0	0	0
.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.
200-20F	1	0	0	0	0	0
210-21F	1	0	0	0	0	1
*220-22F	1	0	0	0	1	0
.	.	.	.	.	.	.
300-30F	1	1	0	0	0	0
.	.	.	.	.	.	.
3F0-3FF	1	1	1	1	1	1

Σημείωση: 0=ON, 1=OFF

*= Αρχική διεύθυνση κάρτας

Οι A4 έως A9 ανταποκρίνονται στις διευθύνσεις του υπολογιστή

Χάρτης διευθύνσεων θύρας εισόδου-εξόδου

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει ποιες βασικές διευθύνσεις εισόδου-εξόδου χρησιμοποιούνται από την κάρτα PCL-813. 16 καταχωρητές, σε αντιστοιχία με τις διευθύνσεις εισόδου-εξόδου, χρησιμοποιούνται για να ελέγχουν τις λειτουργίες της κάρτας δειγματοληψίας PCL-813.

Θέση	Ανάγνωση	Γραφή
BASE+0	N/U	N/U
BASE+1	N/U	N/U
BASE+2	N/U	N/U
BASE+3	N/U	N/U
BASE+4	A/D low byte	N/U
BASE+5	A/d high byte	N/U
BASE+6	N/U	N/U
BASE+7	N/U	N/U
BASE+8	N/U	N/U
BASE+9	N/U	Gain control
BASE+10	N/U	Multiplexer scan control
BASE+11	N/U	N/U
BASE+12	N/U	Software A/D trigger
BASE+13	N/U	N/U
BASE+14	N/U	N/U
BASE+15	N/U	N/U

A/D καταχωρητές δεδομένων

Η κάρτα δειγματοληψίας PCL-813 χρησιμοποιεί τους καταχωρητές δεδομένων που βρίσκονται στις περιοχές της θύρας I/O BASE+4 και BASE+5, για να αποθηκεύσει τα ψηφιακά δεδομένα της μετατροπής. Το λιγότερο σημαντικό byte αποθηκεύεται στη θέση BASE+4 και το περισσότερο σημαντικό BASE+5

BASE+4 αναλογικοψηφιακά δεδομένα χαμηλού byte

D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
AD7	AD6	AD5	AD4	AD3	AD2	AD1	AD0

BASE+5 αναλογικοψηφιακά δεδομένα υψηλού byte

D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
X	X	X	DRDY	AD11	AD10	AD9	AD8

Από το AD0 έως το AD11 είναι τα bits δεδομένων της μετατροπής. Το AD0 είναι το LSB και AD11 το MSB. Το DRDY είναι το Data ready bit. Σε διαδικασία μετατροπής από αναλογικό σε ψηφιακό το bit είναι 1, ενώ όταν η διαδικασία τελειώσει είναι 0.

Καταχωρητής έλεγχου κέρδους

Ο καταχωρητής BASE+9 χρησιμοποιείται για την αποθήκευση του κέρδους ενίσχυσης κατά την αναλογικοψηφιακή μετατροπή. Η κάρτα PCL-813 παρέχει τέσσερα κέρδη x1, x2, x4, x8.

BASE+9 καταχωρητής ελέγχου κέρδους

D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
-	-	-	-	-	-	G1	G0

Εάν JP100 δείχνει στη θέση «B»

G1	G0	Gain	Input Range
0	0	x1	+/-5V
0	1	x2	+/-2.5V
1	0	x4	+/-1.25V
1	1	x8	+/-0.625V

Εάν JP100 δείχνει στη θέση «U»

G1	G0	Gain	Input Range
0	0	x1	0-10V
0	1	x2	0-5V
1	0	x4	0-2.5V
1	1	x8	0-1.25V

Καταχωρητής ελέγχου πολυπλεξίας

Η κάρτα PCL-813 πολυπλέκει 32 κανάλια αναλογικών εισόδων. Ο χρήστης ρυθμίζει τον καταχωρητή της θέσης BASE+10 για την επιλογή του καναλιού που θα μετρηθεί πριν γίνει η μετατροπή από αναλογικό σε ψηφιακό. Η μορφή του καταχωρητή φαίνεται στους παρακάτω πίνακες

BASE+10 έλεγχος σάρωσης πολυπλέκτη

D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
-	-	-	C4	C3	C2	C1	C0

C4	C3	C2	C1	C0	CH
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	1	1
0	0	0	1	0	2
0	0	0	1	1	3
0	0	1	0	0	4
0	0	1	0	1	5
0	0	1	1	0	6
0	0	1	1	1	7
0	1	0	0	0	8
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
1	1	1	1	1	31

Κεφάλαιο 11

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

---

11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Στο Παράρτημα Γ δίδονται τεχνικές λεπτομέρειες για την κάρτα ψηφιακής εισόδου-εξόδου PCL-724.

Χαρακτηριστικά σήματος εισόδου

Τάση υψηλής στάθμης (λογικό 1)	από 2 έως 5V
Τάση χαμηλής στάθμης (λογικό 0)	από 0 έως 0.8V
Ρεύμα εισόδου υψηλής στάθμης	20μΑ
Ρεύμα εισόδου χαμηλής στάθμης	-0.2mA

Χαρακτηριστικά σήματος εξόδου

Τάση υψηλής στάθμης (λογικό 1)	2.4V min
Τάση χαμηλής στάθμης (λογικό 0)	0.4V max
Ρεύμα εισόδου υψηλής στάθμης	-15mA
Ρεύμα εισόδου χαμηλής στάθμης	24mA

Ρυθμός διαμεταγωγής

Τυπικά	300Kbyte/sec
Μέγιστο	500Kbyte/sec

Κατανάλωση ισχύος

Τυπική ισχύς	0.5A στα 5V DC +/- 5%
Μέγιστη ισχύς	0.8A στα 5V DC +/- 5%

Βασικές ρυθμίσεις διευθύνσεων

Η κάρτα PCL-724 απαιτεί 4 περιοχές διεύθυνσης του χώρου εισόδων/εξόδων του υπολογιστή. Μερικές περιοχές διεύθυνσης εισόδου/εξόδου δεσμεύονται από εσωτερικές συσκευές του υπολογιστή. Για να αποφευχθούν συγκρούσεις μ' αυτές τις συσκευές, η κάρτα PCL-724 έχει ένα διακόπτη 8 θέσεων με τον οποίο δηλώνεται η διεύθυνση I/O η οποία μπορεί να είναι από 200 μέχρι 3FFh.

Πίνακας διευθύνσεων για τη ρύθμιση του διακόπτη

I/O Θύρα	Θέση διακόπτη							
Διεύθυνση	1	2	3	4	5	6	7	8
(HEX)	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	-
200-203	0	0	0	0	0	0	0	X
.	.	.	.	.	.	.	.	.
22C0-2C3*	0	1	1	0	0	0	0	X
.	.	.	.	.	.	.	.	.
3FC-3FF	1	1	1	1	1	1	1	X

Σημείωση : 0 = ON, 1 = OFF, X = αδιάφορο.

Από A2 έως A8 έχουμε τις διευθύνσεις γραμμών του δίαυλου του υπολογιστή.

*Εργοστασιακή ρύθμιση.

Σύνθεση

Ο ρυθμός 0 του 8255 παρέχει απλές λειτουργίες εισόδου / εξόδου. Δε χρειάζεται αρχική αμοιβαία αναγνώριση επειδή τα δεδομένα γράφονται ή διαβάζονται κατευθείαν από μια καθορισμένη θύρα. Η συνάρτηση readback είναι μια συγκεκριμένη λειτουργία που επιτρέπει την παρακολούθηση της εξόδου κάθε θύρας.

- ◆ Ορισμός της λειτουργίας του 8255 σε ρυθμό 0.
- ◆ 2 θύρες 8 bit (Port A, Port B).
- ◆ 2 θύρες 4 bit (Port C upper, Port C lower).
- ◆ Κάθε θύρα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για είσοδο ή έξοδο δεδομένων.
- ◆ Οι έξοδοι μανδαλώνονται ενώ οι είσοδοι όχι.
- ◆ 16 διαφορετικές ρυθμίσεις παρέχονται στο mode 0.

Χάρτης διευθύνσεων του 8255

Καταχωρητής	Διεύθυνση	Λειτουργία
Port A	BASE ADDRESS + 0	Read/Write
Port B	BASE ADDRESS + 1	Read/Write
Port C	BASE ADDRESS + 2	Read/Write
CFG REG.	BASE ADDRESS + 3	Write Only

Παράδειγμα:

Θύρες	Διεύθυνση
Port A	2A0
Port B	2A1
Port C	2A2
CFG Port	2A3

D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
1	0	0	?	?	0	?	?
			1: input	1: input		1: input	1: input
			0:output	0:output		0:output	0:output
			for Port A	for Port C		for Port B	for Port C
			high nibble			low nibble	

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις πιθανές εντολές για τη ρύθμιση της κάρτας στο ρυθμό 0.

	D4	D3	D1	D0
Config.	PA0-PA7	PC4PC7	PB0-PC7	PC0-PC3
80H	output	output	output	output
81H	output	output	output	input
82H	output	output	input	output
83H	output	output	input	input
88H	output	input	output	output
89H	output	input	output	input
8AH	output	input	input	output
8BH	output	input	input	input
90H	input	output	output	output
91H	input	output	output	input
92H	input	output	input	output
93H	input	output	input	input
98H	input	input	output	output
99H	input	input	output	input
9AH	input	input	input	output
9BH	input	input	input	input

Κεφάλαιο 12

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

---

12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Στο παράρτημα αυτό δίδονται φωτογραφίες από τον τόπο εγκατάστασης της προσέγγισης Β στο Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών. Πιο συγκεκριμένα, στο **Σχήμα 10-1** δίνεται μια γενική άποψη του χώρου των λυσιμέτρων, στο **Σχήμα 10-2** δίνεται η φωτογραφία ενός λυσιμέτρου, όπου φαίνονται οι αισθητήρες της υγρασίας και της μεταβολής της διατομής. Στο **Σχήμα 10-3** δίνεται μια φωτογραφία της ηλεκτροβάνας που χρησιμοποιήθηκε, στο **Σχήμα 10-4** δίνεται μια φωτογραφία του Η/Υ, ο οποίος περιέχει τις κάρτες δειγματοληψίας και ψηφιακής εισόδου-εξόδου και εκτελεί τον αλγόριθμο άρδευσης. Στο **Σχήμα 10-5** δίνονται φωτογραφίες των οδηγών των αισθητήρων και των ηλεκτροβανών.

Σχήμα 12-1 Φωτογραφία Λυσιμέτρων

Σχήμα 12-2 Φωτογραφία Αισθητήρων Λυσιμέτρου

Σχήμα 12-3 Φωτογραφία Ηλεκτροβάνας

Σχήμα 12-4 Φωτογραφία του Η/Υ

Σχήμα 12-5 Φωτογραφίες των Οδηγών

Κεφάλαιο 13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

---

13. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

Παρατίθεται ο κατάλογος των σχημάτων που υπάρχουν στο κείμενο:

Σχήμα 1-1 Γράφημα ημερησίων μεταβολών υγρασίας και ατμοσφαιρικού υδατικού δυναμικού.....	11
Σχήμα 2-1 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής A1	19
Σχήμα 2-2 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής A2	20
Σχήμα 2-3 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής B1.....	22
Σχήμα 2-4 Σχηματικό διάγραμμα της εφαρμογής B2.....	24
Σχήμα 3-1 Το τασίμετρο	27
Σχήμα 3-2 0-10%	28
Σχήμα 3-3 10-20%	28
Σχήμα 3-4 30-60%	28
Σχήμα 3-5 70% και πάνω	29
Σχήμα 3-6 Ο αισθητήρας.....	29
Σχήμα 3-7 Εσωτερική δομή του αισθητήρα.....	32
Σχήμα 3-8 Φυσικές διαστάσεις του αισθητήρα.....	33
Σχήμα 3-9 Σχηματικό διάγραμμα του εργαστηριακού τενσιομέτρου και του κυκλώματος οδήγησης.....	34
Σχήμα 3-10 Σχηματικό διάγραμμα του βιομηχανικού τενσιομέτρου και του κυκλώματος οδήγησης	36
Σχήμα 3-11 Σχηματικό διάγραμματου Block αισθητήρα και κυκλώματος οδήγησης.....	38
Σχήμα 3-12 Διάταξη πηνίων του LVDT	39
Σχήμα 3-13 Σχηματικό διάγραμμα για το LVDT τύπου A.....	43
Σχήμα 3-14 Σχηματικό διάγραμμα για το LVDT τύπου B.....	43
Σχήμα 3-15 Σχηματικό διάγραμμα ηλεκτροβάνας και κυκλώματος οδήγησης	44
Σχήμα 4-1 Διάγραμμα ροής του προγράμματος της μονάδας επεξεργασίας	52
Σχήμα 5-1 Το κύκλωμα προσαρμογής εισόδου της PCLD-881	57
Σχήμα 5-2 Σχηματικό διάγραμμα της κάρτας ψηφιακής εξόδου PCL-724	60
Σχήμα 9-1 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης των ηλεκτροβανών.....	75
Σχήμα 9-2 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του εργαστηριακού τενσιομέτρου.....	76
Σχήμα 9-3 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του βιομηχανικού τενσιομέτρου	77
Σχήμα 9-4 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του LVDT	78
Σχήμα 9-5 Σχηματικό διάγραμμα του κυκλώματος οδήγησης του Block	79
Σχήμα 9-6 Οι ακροδέκτες του 80196KC	80
Σχήμα 12-1 Φωτογραφία Λυσιμέτρων	95
Σχήμα 12-2 Φωτογραφία Αισθητήρων Λυσιμέτρου	95
Σχήμα 12-3 Φωτογραφία Ηλεκτροβάνας	96
Σχήμα 12-4 Φωτογραφία του H/Y	97
Σχήμα 12-5 Φωτογραφίες των Οδηγών	98
Σχήμα 12-6 Φωτογραφίες των Οδηγών	98